Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Queens Apskrity $8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States,
110-12 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 9-1827-1828

No. 74 ★ ★ ★ Richmond Hill 19, N. Y., Penktad., Baland.-April 21, 1950 ★ ★ ★ Metai XL. Dienraščio XXXII.

Kvislai

"Nesusipratimas."
Jam poteriai apsimokėjo.
Mūsų "laimingieji."
Politikierių tvirkinimas.
Nevalia nė koją įkelti.
Skolininkai ir skolintojai.
Rašo A. BIMBA

Jau viskas gatava, gerai, rūpestingai paruošta. Šį sekmadienį pirmu sykiu Brooklyne matysime naują Rojaus Mizaros pjesę "Nesusipratimas." Vaidins Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatras.

Lauksime svečių ir iš New Jersey ir iš Connecticut.

Pjesė "Nesusipratimas" vaizduoja senųjų lietuvių amerikiečių santykius su naujaisiais imigrantais. Tema labai gyva ir įdomi.

O kad Liaudies Teatro aktoriai, Jono Valenčio vadovybėje, mokės mums perduoti veikalo dvasią, tai nereikia abejoti.

Todėl susirinksime skaitlingai.

★

Eini gemblinti? Gerai pasimelsk. Dievas tikrai padės.

Taip moko kunigas Prunskis. Jis ant savęs patyrė. Tai buvę dar prieš karą, berods 1938 metais, Estijos sostinėje Taline. Vieną rytą jis gerai pasimeldęs ir atėjęs į užeigą, kurioje jau prie mašinos Paleckis ir pora vokiečių ieškoję "laimės." Pinigą įmeta į mašiną, bet niekas neiškrinta.

Kunigas gi Prunskis įmetė piniga ir iš mašinos, kaip iš gausybės rago, pasipylė anų ir kitų vyrų sumesti pinigai!

Dievas buvo su juomi. Malda puikiai apsimokėjo.

Pabandykite ir jūs!

Aš turiu mintyje ne laisviečius, bet kunigų Draugo skaitytojus.

★

Yra žmonių, kuriems nerūpi jokia visuomeniška veikla. Vakarus jie praleidžia namie, arba judžių teatruose.

Vyrai barasi su žmonomis, o žmonos su vyrais. Dar įsivelia ir jų vaikai.

Taip gyvenimas ir eina, taip žmonės ir smilksta.

Bet kas iš tokio gyvenimo? Kas būtų su žmonija, su progresu, su kultūra, jeigu visi tik taip tegyventų?

★

Mūsų šalies didieji universitetai tapo politikierių tvirkinimo lizdais. Štai pribuvo Čili respublikos diktatorius Videla. Pasikvietė jį Columbijos universitetas ir apdovanojo laipsniu "Doctor of Laws."

Videla diplomą priėmė be jokios sarmatos. Dar džiaugiasi: garsus universitetas jį "amerikiečių vadu" pripažino ir įstatų daktaro laipsniu apdovanojo!

★

Kad pasiekti Kanadą, australietis Elliott, Australijos Jūrininkų Unijos sekretorius, norėjo pervažiuoti per mūsų didžiąją šalį. Bet ar žinote, kad mūsų vyriausybė nedavė jam leidimo, uždraudė jam net ir koją įkelti?

Tokios "geležinės uždangos" dar svietas nėra matęs.

★

Niekas nebesuskaitys tų bilijonų dolerių, kuriuos Jungtinės Valstybės sušėrė Anglijai. Tai pati didžiausia priežastis, kodėl mūsų valdžios budžetas kasmet turi milžinišką deficitą, galo su galu suvesti nepajėgia, kodėl mes ir šiandien tebemokame karo metu mokėtus taksus.

Bet iš Londono praneša, kad Anglijos valdžios budžetas šiemet jau turi bilijoną ir ketvirtadalį bilijono dolerių perviršį. Valdžia žada Anglijos piliečiams taksus sumažinti.

Gerai apsimoka būti skolininku.

ORAS. — Dalinai apsiniaukę ir vėsiau.

Senatas skiria medalius žuvusiems Baltijoje Amerikos lakūnams

Priėmė rezoliuciją, smerkiančią Sovietus už 10 lakūnų dingimą

Washington. — Senatas vienbalsiai, 66 balsais prieš 0, užgyrė rezoliuciją, reikalaujančią medaliais pagerbti 10 lakūnų, kurie žuvo Baltijos Jūroje su savo kariniu lėktuvu Privateer. Rezoliucija spėja, kad Sovietų lakūnai nušovė tą amerikinį lėktuvą balandžio 8 d.

Jungtinių Valstijų protesto nota Sovietam tvirtino, kad Privateer buvęs nušautas virš atviros jūros.

Pats trumaniškų senatorių vadas Scott W. Lucas įnešė tą rezoliuciją, smerkiančią Sovietus ir garbinančią žuvusius lakūnus. Suprantama, kad ją užgirs ir Kongreso Atstovų Rūmas.

Kartu su rezoliucijos priėmimu demokratai ir republikonai senatoriai aštriai kalbėjo prieš Sovietų Sąjungą. Kai kurie grasino šaltąjį karą paversti karštuoju karu prieš Sovietus.

Slaptai įgabenti Amerikos ginklai Norvegijai

Oslo, Norvegija. — Amerikos laivas slaptai įgabeno Norvegijai krovinį ginklų, pagal karinę Atlanto kraštų sutartį prieš Sovietų Sąjungą.

Prieplauka buvo iš anksto apstatyta policininkais. Jie vaikė šalin korespondentus ir visus kitus pašalinius žmones.

Ginklai buvo sukrauti į karinius trokus ir nugabenti į tvirtovę.

Anglija ginkluoja arabiškus kraštus

London. — Anglija siunčia tankus, lėktuvus ir patrankas Turkijai, Iranui, Egiptui, Irakui, Jordanui ir Saudi Arabijai.

Tūli Anglijos seimo nariai užklausė valdžią, kodėl ji ginkluoja arabiškus kraštus, bet uždraudžia ginklus Izraelio valstybei.

Užsienio ministro pavaduotojas Davis atsakė, kad, girdi, "mūsų pareiga yra ginkluoti Egiptą, Iraką ir Jordaną," o Izraelis ir taip "turįs ginklų."

Jungtinės Valstijos taipgi sulaiko svarbesnių ginklų pardavinėjimą Izraeliui.

Izraelis bijo naujo karo iš arabų pusės

Jeruzalė. — Izraelio valdžia bijo karo iš arabiškų valstybių pusės. Dejuoja, kad anglai ginkluoja arabų kraštus, bet Anglija ir Amerika uždraudė ginklus Izraeliui.

Izraelio valdininkai todėl sako, gal turėsime pirkt ginklų iš Sovietų Sąjungos, Čechoslovakijos ir kitų rytinės Europos šalių.

Slapti radijai Ceilone

Ceilon. — Policija užtiko bent 28 slaptus radijo duotuvus Ceilone. Pasakoja, kad valdžios priešai tais radijais susižinodavę su Sovietų Sąjunga.

Ceiloną, netoli Indijos, yra savivaldinė sala, Anglijos imperijos dalis.

Gręsia gelžkeliečių streikas trečiadienį

Chicago. — Traukinių Garvežių Ugniakusių ir Mašinistų Brolija paskelbė streiką, pradedant nuo ateinančio trečiadienio. Nutarta streikuoti todėl, kad kompanijos su valdžios užgyrimu atmetė reikalavimą skirti didiesiems dyzeliniams traukin. inžinams po tris mašinistus vieton dabartinių dviejų.

Streike dalyvautų apie 100,000 ugniakurių - mašinistų sekamose geležinkelių linijose:

Pennsylvania geležinkelis į vakarus nuo Harrisburgo, New York Central geležinkelis į vakarus nuo Buffalo, Michigan Central į vakarus nuo Detroit upės, Big Four ir Ohio Central Lines, visi Atchison, Topeka ir Santa Fe geležinkeliai.

Trijų valstijų bedarbių pasiuntiniai Washingtone

Washington. — Atvyko bedarbių CIO unijistų pasiuntiniai nuo Massachusetts audėjų, Connecticut misingio ir gumos darbininkų ir nuo Utah valstijos vario mainierių.

Jie eis pas senatorius ir kongresmanus, reikalaudami atidaryt valdinius darbus bedarbiams; taipgi ragins pataisyti nedarbo pensijų įstatymą, kad jos būtų mokamos daugiau, kaip 26 savaites per metus.

Tikimasi 4 didžiųjų ministrų sueigos

London. — Atsakingi diplomatai Londone tikisi, kad užsieniniai Anglijos, Amerikos, Sovietų ir Francijos ministrai gal susirinks į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą ir svarstys, kaip ramiai išspręsti šaltojo karo ginčus tarp Sovietų Sąjungos ir vakarinių valstybių.

Tatai siūlo generalis Jungt. Tautų sekretorius Trygve Lie. Tuo tikslu jis lankysis Londone, Paryžiuje ir Maskvoje.

Vėliausios Žinios

WASHINGTON. — Ketvirtadienį buvo pašauktas Louis Budenz liudyti tyrinėjančiai Senato komisijai apie profesorių Oweną Lattimore ir kitus, kuriuos republikonas senatorius Joe McCarthy apšaukė buvusiais ar esamais komunistais Amerikos valdžioje.

Budenz kadaise dirbo komunistinio N. Y. Daily Workerio administracijoj; paskui persivertė į katalikus, kuomet kunigai jam užtikrino profesoriaus vietą vienoj savo kolegijoj.

Nuo to laiko Budenz tarnauja kaip "kazionas svietkas" prieš progresyvius darbo unijų vadus ir komunistus.

WASHINGTON. — Republikonas senatorius Joe McCarthy pasakojo, kad prof. Owen Lattimore, būdamas Amerikos valstybės departmento patarėju, "dirbęs Kinijos komunistų naudai" prieš Čiang Kaišeko tautininkų valdžią. Todėl, pasak McCarthy'o, komunistai ir sumušė čiangininkus...

Lattimore atsakė, jog McCarthy niekšiškai meluoja.

Lattimore pastaruoju laiku ragino Ameriką nepripažinti Kinijos Liaudies Respublikos. Tai įrodymas, kad jis nėra kinų komunistų-liaudininkų draugas.

HONG KONG. — Vis daugiau Kinijos liaudies kariuomenės iplaukia į Hainan salą. Liaudininkai laimi mūšius prieš Čiango tautininkus ir užima vis platesnius ruožtus toj didžiulėj saloj, 10 mylių į pietus nuo Kinijos sausžemio.

SAN FRANCISCO. — Vakarinių Laivakrovių vadas Harry Bridges užvedė bylą prieš valdžios prokurorą Josephą Donohue. Reikalauja pusės miliono dolerių atlyginimo už tai, kad Donohue apšmeižė Bridgesą teisme.

Teismas surado Bridgesą kaltu dėl to, kad jis kvotimuose dėl pilietinių Amerikos popierių prisiekė, jog nebuvo ir nėra Komunistų Partijos narys.

LAKE SUCCESS, N. Y. — Sovietų delegatai pareiškė, kad jie toliau nerems Jungtinių Tautų rezoliucijos, siūlančios padaryti Jeruzalę tarptautiniu miestu Jungt. Tautų globoje.

"Tai rezoliucijai priešinasi ir arabai ir žydai," sakė Sovietų atstovai.

Jeruzalės senmiestis dabar yra Jordano arabų užimtas, o Izraelis valdo daug didesnį Jeruzalės naujamiestį.

PEKING, Kinija. — Kinijos liaudies valdžia uždraudė daugpatystę ir verstiną jaunų mergaičių-vaikų suvesdinimą. O tai buvo nuo senų laikų įsigyvenę Kinijoj papročiai.

Valdžia neduoda reporteriams parodymų kas liečia amerikinio lėktuvo dingimą

Washington. — United Press praneša, jog korespondentai prašė parodymų, kuriais galima būtų paremti valdžios tvirtinimą, kad Sovietų lakūnai "virš atviros jūros nušovė neginkluotą" Amerikos lėktuvą.

Parodymų reikalavo ir republikonas senatorius Harry P. Cain, bet negavo.

United Press, amerikinė žinių agentūra, dėl to sako:

—Amerikos valstybės departmentas dėjo visas pastangas, norėdamas laimėti žodžių karą prieš Rusiją, bet jis nepajėgė atsakyti į tiesioginius klausimus, kuriuos korespondentai statė.

Valstybės departmentas nesutiko pasakyti, ar yra 'tikro įrodymo,' kad rusai nušovė dingusį Amerikos laivyno lėktuvą.

Kur gi iš tikro skrido tas lėktuvas?

Valstybės departmentas taip pat neatsakė klausimo: Kur buvo įsakyta tam lėktuvui skristi? Jungtinių Valstijų protesto nota sakė, kad jis buvo pasiųstas lėkti per Baltijos Jūrą. O karinis Amerikos laivynas pirmiau pranešė, kad tas lėktuvas darė paprastą lavinimosi kelionę iš Wiesbadeno, Vokietijoj, į Kopenhageną, Danijoj.

Valstybės departmento valdininkai sakė korespondentams, jog palieka kariniam departmentui tuos klausimus atsakyti.

(New Yorko Times pranešimas iš Vokietijos tvirtino, kad minimas lėktuvas buvo specialiai įrengtas žvalgybai ir fotografijų traukimui. Matomai, ypač rūpėjo tėmyti karinius Sovietų įrengimus Liepojoj, kaip teigė Times korespondentas.)

CIO centras tardys dvi vakarines unijas

Washington. — CIO komitetas šaukia į tardymus vakarinės Laivakrovių Unijos ir Žvejų Unijos viršininkus; primeta jiems "komunizmą."

Numatoma, kad CIO centro vadai išbrauks šias unijas ir bandys sudaryti sau naujas unijas, skaldančias darbininkų vienybę tose pramonėse.

Čilės studentų streikas

Santiago, Čilė. — Sustreikavo 10,000 čionaitinio universiteto studentų, prisidėdami prie Concepcion Universiteto studentų streiko.

Tais streikais studentai protestuoja, kad valdžia sumažino piniginę paramą universitetams.

Maskvos spauda tvirtina, kad Amerikos lėktuvas įsiveržė į Sovietų orą

Naujasis Laikas sako, jog tas lėktuvas darė provokaciją

Maskva. — Itakingas sovietinis žurnalas Naujasis Laikas pakartojo kaltinimą, kad karinis Amerikos lėktuvas sužiniai įsiveržė į Latvijos orą per 13 mylių nuo jūros. Todėl Naujasis Laikas sako:

— Jungtinės Valstijos turėtų aštriai nubausti atsakingus už tą "kriminalinį žygį" asmenis. Jos taipgi turėtų padaryti tinkamus žingsnius, kad daugiau nepasikartotų toki "piktadariški įvykiai."

Taip Naujasis Laikas rašė už 12 valandų po to, kai Jungtinių Valstijų ambasadorius advirolas Alan Kirk įteikė protesto notą Andriui Gromykui, Sovietų užsienio reikalų ministro pavaduotojui.

Jungtinės Valstijos protestavo, kad sovietiniai lakūnai "virš atviros jūros nušovę neginkluotą" amerikini lėktuvą.

Naujasis Laikas gi sako:

— Visa atsakomybė gula ant Jungtinių Valstijų. To lėktuvo skridimas į sovietini plotą buvo iš anksto suplanuotas ir įvykdytas kaip "piktadariška provokacija."

Jeigu amerikinis lėktuvas buvo nekaltas, tai kodėl jis nenusileido, bet šaudė, kuomet sovietiniai lakūnai nurodė jam aikštę nusileisti. Tad vienas Sovietų lėktuvas atsakė šūviais iš savo pusės, — sako Naujasis Laikas.

Indonezija suėmė maištininkus

Jakarta, Indonezija. — Indonezų respublikos kariuomenė užklupo apie 500 sukilėlių, užėmusių Makassar miestą, Celebes saloje, ir privertė juos besąlyginiai pasiduoti. Sukilimą padarė buvusieji kolonialiai holandų kareiviai ir oficieriai, vadovaujant kapitonui Azizui.

Areštuotas respublikos ministras Sultanas Hamidas II prisipažino, kad jis pats buvo sukilimų smegenys. Jis vadovavo ir sąmokslui iššudyti aukštuosius Indonezijos respublikos valdininkus.

Valdžia atidnoda teismui Azizą ir kitus pastarojo sukilimo vadus.

Jungt. Tautų sekretorius kalbasi su Trumanu

Washington. — Pas prez. Trumaną atsilankė generalis Jungtinių Tautų sekretorius Trygve Lie. Jiedu kalbėjosi apie tai, kas turėtų atstovauti Kiniją Jungtinėse Tautose ir kaip galima būtų baigti šaltąjį karą.

Lie, kaip jau žinoma, pritaria Kinijos Liaudies Respublikos priėmimui į Jungtines Tautas vieton Čiang Kai-šeko tautininkų. Jis taipgi siūlė sušaukti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybon keturių didžiųjų užsieninius ministrus—Amerikos, Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Francijos.

Dar nežinia, kaip prez. Trumanas atsiliepė į tuos pasiūlymus.

Cholera Kalkuttoje pasmaugė 590

Kalkutta, Indija. — Per tris savaites iki balandžio 8 d. cholera numarino 590 žmonių vien Kalkuttoj. O pastarosiomis dienomis choleros maras juo smarkiau plinta.

Per dvi pirmąsias šio mėnesio savaites cholera Kalkuttoje paguldė dar 1,000 žmonių. Ji paliečia ir kitus Indijos miestus.

Londono laivakroviai streikuoja

London. — Sustreikavo apie 4,000 Londono laivakrovių. Jie streiku protestuoja, kad samdytojai pašalino tris laivakrovius iš darbo.

Tie trys laivakroviai pavaryti už tai, kad vadovavo pernykščiam laivakrovių streikui. Patys unijos viršininkai todėl apšaukė juos komunistais ir išbraukė iš unijos.

Šiandien taip pat streikuoja eiliniai laivakroviai, reikalaudami sugrąžint darban tris savo draugus, nepaisant unijos viršininkų.

Jų streikas sustabdė darbą ir 3,000 kitų laivakrovių.

Marshallo planui duota jau $8,844,334,000

Washington. — Jungtinės Valstijos išeikvojo jau 8 bilionus, 844 milionus ir 334 tūkstančius dolerių vakarinės Europos kraštams remti prieš komunizmą, pagal Marshallo planą.

Sekamiems metams paskirta Marshallo planui dar 3 bilionai dolerių.

VIENUOLYNAI ESĄ VERČIAMI LIGONINĖM

Roma. — Vatikanas sako, kad Čechoslovakijos valdžia paėmė kai kuriuos vienuolynus ir pavertė juos ligoninėmis. Jinai kaltino vienuolynus kaip anglų-amerikonų šnipų gūštas.

LONDON. — Gazolinas Anglijoj pabrango iki 43 centų galionui.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Tai šaltojo karo pasėka

Dėl amerikinio lėktuvo "Privateer" dingimo kur nors virš Baltijos jūros mes ligi šiol nedarėme komentarų, nes vis laukėme mūsų valstybės departmento autoritetingo žodžio, — atsakymo į Tarybų Sąjungos vyriausybės notą.

Deja, perskaitę valstybės departmento atsakymą į T. Sąjungos notą, mes nei kiek daugiau nežinome, kaip su lėktuvu atsitiko, negu žinojome pirm šio pareiškimo išleidimo pasaulin.

Abiejų valstybių oficialių pareiškimų turinys ir istorija yra tokia:

Šių metų balandžio 11 dieną Tarybų Sąjungos užsienio reikalų komisaras Višinskis įteikė Amerikos ambasadoriui Maskvoje aštroką protesto notą. Joje T. Sąjungos pareigūnas skelbė, kad Amerikos lėktuvas buvo užskridęs ant Latvijos teritorijos ties Liepoja, jis ten užskrido be leidimo. Tuomet T. Sąjungos lėktuvai - kovūnai pakilo ir reikalavo, kad amerikinis lėktuvas nusileistų ant žemės. Bet pastarasis, užuot klausęs įsakymo, paleido šūvį (vieną ar daugiau). Tarybiniai lėktuvai - kovūnai atsakė tuo patim. Po apsišaudymo, amerikinis lėktuvas nuskrido virš Baltijos jūros.

Tarybinė vyriausybė prieš tokį žygį protestavo. Po to pasirodė eilė tarybinėje spaudoje straipsnių, aštriai kritikuojančių Amerikos vyriausybę dėl siuntimo ant tarybinės teritorijos savo lėktuvų.

Nuo balandžio 11 dienos praėjo apie savaitė laiko.

Šių metų balandžio 18 dieną mūsų valstybės departmentas, surinkęs davinius, atsakė į tarybinę notą.

Joje valstybės departmentas sako, jog dingęs amerikinis lėktuvas buvęs minėtas "Privateer," nes kito amerikinio lėktuvo tuomet toje srityje nebuvo. Mūsų nota sako, jog šis mūsų militarinis lėktuvas nebuvo nuskridęs virš tarybinės Latvijos teritorijos; jis skrido virš Baltijos jūros ir jis, lėktuvas, buvęs neginkluotas.

Kitais žodžiais: tarybiniai lėktuvai - kovūnai nušovė jį viršuj Baltijos jūros, kur turį teisę skraidyti visokių tautų lėktuvai, tame skaičiuje ir Amerikos.

Dėl to amerikinė nota reikalauja, kad tarybinė vyriausybė nubaustų tuos savo lakūnus, kurie "Privateer" puolė-apšaudė, kad ji dėl šio žygio Amerikos atsiprašytų, taipgi, kad ji atlygintų už lėktuvą, o žuvusiųjų lakūnų giminėms — už lakūnų gyvybes.

Tokia yra viso to istorija.

Tokios tai yra notos!

Kaip sakėme, po šitų notų apsikeitimo, mums visvien liekasi neaišku, kaip ten iš tikrųjų buvo.

Amerikos nota nėra ultimatumas; jos turinys, tiesa, aštrus, tačiau jis ne ultimatumiškas.

Kokia gi lėktuvo buvo misija? Kam jis buvo paruoštas?

Niujorko Times korespondentas rašė savo laikraščiui š. m. balandžio 11 dieną iš Frankforto, Vokietijos: **"Privateer" buvo aprūpintas žvalgybiniu radaru ir iš oro fotografavimui aparatūra.**

Jeigu taip, tai, vadinasi, lėktuvo misija buvo militariniai žvalgybinė misija; jo lekiojimo tikslas buvo toks: apžvalgyti "priešo" teritoriją ir ją nufotografuoti. Liepojoj, sakoma, yra tvirta militarinė bazė (taip bent spėjama). Argi "Privateero" įgulos žmonės nenorėjo tą bazę nufotografuoti? O jeigu taip, tai, ar tarybiniai lėktuvai - kovūnai neturėjo teisės į tą "Privateero" žygį įsikišti?

Jeigu šiandien bent vienas "Privateero" įgulos narys butų gyvas, tai jis, be abejojimo, galėtų iš tikrųjų pasakyti taip, kaip buvo. Deja, atrodo iš 10 įgulos narių, nebeliko nei vieno gyvo; jie turbut bus žuvę drauge su lėktuvu, — gal nuskendo.

Dabargi šio įvykio išsprendimas pasilieka tokioje padėtyje: vieni gali tikėti tarybinės notos turiniu, kiti — amerikinės notos turiniu.

Jeigu "Privateer" buvo pašautas ant Latvijos teritorijos, tuomet, aišku, apie jokius atsiprašinėjimus, baudimus ir atlyginimus T. Sąjungos vyriausybė nenorės nei kalbėti.

O jei mūsų vyriausybė žino, kad amerikinis lėktuvas galėjo buti viršuje Latvijos teritorijos nušautas, tai toliau šios notos ji neis.

Taip visas dalykas ir pasiliks.

Tik ilgainiui iš čia ar iš ten, be abejojimo, iškils daugiau įrodymų, kaip viskas su "Privateer" atsitiko.

Šis incidentas, be abejojimo, yra šaltojo karo politikos išdavas. Šiandien ką nors tikresnio aiškesnio sužinoti mums be galo sunku.

Tūli gal pasakys: šis įvykis dabar priartins tretįjį pasaulinį karą. Taip, jis gali priartinti, — tokie incidentai yra labai pavojingi. Tačiau, mūsų nuomone, šis nemalonus įvykis **turėtų sutvirtinti taikos frontą;** jis turėtų išjudinti didesnes mases taiką mylinčių žmonių prie uolesnio darbo, prie griežtesnės kovos už taikos palaikymą. Jis, beje, turėtų pasakyti mūsų vyriausybei, jog laikas daryti viską, kad šaltojo karo politika būtų baigta.

Nes, jei leisime šaltajam karui vis "šiltėti", tai panašus įvykiai, koks atsitiko su šiuo lėktuvu, gali jį uždegti. O tai būtų didžiausia nelaimė visam pasauliui!

Kas Ką Rašo ir Sako

REAKCIJONIERIŲ "TRIGGER MAN"

Viskas buvo gerai, kol mūsų vyriausybės galvos, mūsų demokratai medžiojo raudonąsias raganas ir prieš jas sudarinėjo bylas, Reakciniai republikonai jiems už tai plojo, bet ir galvojo, kaip šitą ragangaudystę panaudoti prieš savo oponentus, prieš demokratus. Ir staiga pakilo senatorius iš Wisconsino, iki šiol beveik negirdėtas sutvėrimas. Staiga senatorius McCarthy paskilbo po visą plačią šalį.

McCarthy išgarsėjo tik tuomi, kad visų reakcijonierių vardu garsiai subliovė prieš Trumano Valstybės Departmentą. Jis pasakė, kad tame departmente pilna "raudonųjų," kad jame net sėdi pats vyriausias "Rusijos šnipas." O tuo "šnipu" yra niekas kitas, kaip profesorius Lattimore.

Demokratams tas nebepatinka. Prieš McCarthy griežtai išstoja senatorius Tydings iš Marylando. Marylandas prieš Wisconsiną!

Senatorius Tydings sako: sen. McCarthy yra toks žmogus, kuris nepatiekia jokių įrodymų apie "raudonuosius." Jis tik pasako: "Aš apkaltinu, o jūs įrodykite jų kaltumą!"

Bet, kaip atrodo, visas reikalas pasibaigs "laimingai." Tiek Lattimore, tiek visų kitų "raudonųjų" sunaikinimui mes turime specialistą arba "trigger man." Nežinote, ką reiškia "trigger man?" Nežinote tik tie, kurie nesekate mūsų judžių apie gengsterius ir gengsterizmą. Kiekvienas gengsterių šaikos lyderis turi mažiausia vieną ištikimą ir paklusnų žudiką. Pats lyderis žudymu savo oponentų tik labai retai užsiima. Jis duoda įsakymą ir jo paklusnusis žudikas pirštu parodytą auką nušauna. Tai šis žudikas ir vadinamas "trigger man."

Tokį visiškai suniekšėjusį "trigger man" turi mūsų reakcijonieriai. Jis daug sykių puikiai patarnavo ir pačiai vyriausybei. Mes kalbame apie Budenz, taip pat "profesorių" iš katalikų universiteto Notre Dame. Prieš kelias dienas šis "budelis" pareiškė, kad jis gali nurodyti ir įvardyti net keturis šimtus žymių "slaptų komunistų." Dauguma jų esą valstybės departmente. Tik vieno dalyko Budenz bijąs ir todėl jų nepaskelbiąs. Bijąs, kad jie gali traukti jį teisman už jų apšmeižimą.

Bet šis klausimas tapo sėkmingai išspręstas. Kongresinė komisija pakvietė Budenz paliūdyti prieš Lattimore ir kitus "raudonuosius." Ten jis yra pilnai apsaugotas nuo teismų ir bylų. Kongresinėj komisijoj jis gali be jokios baimės kapoti galvas visų žmonių, kurie jam nepatinka, arba ant kurių McCarthy ir kiti reakcijonieriai parodo pirštu. Ten jis gali išsižioti iki ausų ir kalbėti, ką tik jis nori. Niekas už taį jį teisman traukti negalės.

Skaičiau Laisvės redaktorių paduotą Raštikio nusiskundimą Amerikos gyvenimu

Mane labai nustebino toks pono Raštikio nusiskundimas ir dar katalikiškam laikraštyje. Nejaugi ponas Raštikis nėra susipažinęs su katalikiškų kunigų istorija ir elgėsiu? Katalikų bažnyčios vadovai visados buvo, yra ir pasiliks didžiausiais darbininko gyvenimo pagerinimo priešais. Jie tik rodo dangų po mirties dėl darbininko, bet tuo patim kartu darosi dangų sau čionai ant žemės. Jie vilioja iš darbininko kad ir paskutinį centą padarymui sau dangaus ant žemės.

Todėl ponas Raštikis, kreipdamasis į kunigų laikraštį dėl užuojautos prieš išnaudotojus, parodė savo didelę bukaprotystę. Avis prašo užtarimo pas vilką! Jeigu Raštikis būtų mažiau mokinęsis militarizmo, o daugiaus istorijos, tai šiandien jam nereiktų būti bukapročių eilėse.

Raštikis skundžiasi, kad jis gauna savaitinės algos tik apie $36, o gyvenimo butas kainuoja $40 per mėnesį. Girdi, vos galima galą su galu suvesti.

Čionai Raštikis ir vėl parodė didelį nežinojimą Amerikos darbininkų kovos evoliucijos. Juk ėmė daug metų sunkios kovos ir daug gyvasčių žuvo, pakol darbininkai iškovojo kad ir šitokias mokestis ir sąlygas, kuriomis šiandien tokis Raštikis ir kiti atbėgėliai turi progos naudotis. Vietoje dėkojus Amerikos pažangiems darbininkams, jis skundžiasi kunigužiams, tiems didžiausiems progreso priešams. Vot, jums ponas ir dar "mokslinčiaus" protas. "Laimingi ubagai dvasioj, nes jų yra karalystė dangaus.."

Žinant šito "mokslinčiaus" protiškus gabumus, nereikia stebėtis ir iš kitų dipukų, kurie užpuldinėja savo geriausius draugus ir jų parengimus.

Štai aš jums paduosiu biskį iš istorijos, kaip mes pradėjome gyvenimą šioje šalyje.

Kaip mes atvažiavome į Ameriką, mes dirbdavome po 10, ir net 12 valandų į dieną ir šešias dienas savaitėje, o gaudavome tik po septynis ar devynis dolerius algos į savaitę. Su tokia mokestimi turėjome pragyventi. Bet mes dirbome su šios šalies žmonėmis, kad pagerinti savo ir visų darbininkų gyvenimą. Mes buvome demokratiški ir mums visi buvo geri, kas tik gerai darė. Mes visi kovojome kartu su visais prieš sunkų gyvenimą. Žinoma, daug ir gerų valdininkų ėjo su mumis. Tad tik per didelę kovą ir vargą atsiekėme tai, ką jūs, dipukai, radote pas mumis.

Tokioje sunkioje kovoje katalikų kunigai ir tada pasirodė dideliais progreso ir darbininkų gerovės priešais. Bet mes nepikietavome bažnyčių ar jų parengimų. (Suprantama, gal mes ir padarėme klaidų). Mes tik kritikavome jų elgėsį.

Dabartiniai dipukai, vietoje būti dėkingais progresyviškiems žmonėms, tai pikietuoja jų parengimus, niekina tuos žmones, kurie yra užsipelnę didelės pagarbos.

Šitoki "mokslinčiai" nepajėgia permatyti, ką reiškia jų tokis elgėsis. Jie nepermato, kad jie tarnauja aršiausiai plutokratijai, kuri siekiasi vėl padėti darbininkus ant devynių dolerių į savaitę ir ant dvylikos valandų darbo dienos.

W. G. Lasky.

NIEKŠAS

Tysliava Vienybės No. 13 sako:

"Kaip sau norite, bet mūsų komunistams atėjo (niekšų sugalvotos — J. K.) gana sunkios dienos.

"Aš turiu galvoje tuos pikietus (chuliganstva vogtais kiaušiniais — J. K.), kurie šiaip ar taip yra nemalonūs lietuviškiems Stalino garbintojams Amerikoje."

Tysliava meluoja, nuduodamas neva nežinąs, jog šios šalies komunistai ideologiškai nusistatę su visų šalių komunistais, kaip ir katalikai su visų šalių katalikais. Stalinas ir Popiežius yra gerbiami tik kaip tų srovių vadai. Tos abidvi srovės yra tarptautiškos. Katalikai net visas bažnyčias ir visą savo visuomenišką turtą perveda tarptautiškam centrui.

Po teisybei, dori, sąžiningi savo įsitikinimams tautininkai, jeigu prieš vienos, tai prieš abiejų srovių įstaigų parengimus turėtų rengti pogromus. Bet prieš katalikus negalima, kuomet iš tamsiųjų katalikų verbuojama visi razbaininkai, o iš tautininkų tik keletas murzių prisiunčiama vadovavimui.

Mat, čia, Amerikoje, mūsų tautininkai ir socialistai neturi minios. Jie maitinasi nuo kunigų nubyrėjusiais trupiniais. Tik atimk nuo jų SLA ir atsitiktų su jais, kaip su pusiau žabalium, iš kurio atėmus akinius, neberastų nė namų.

Besąžiniškas Pavydas

Tysliava sako: "Pavyzdžiui, praeitą šeštadienį turėjo įvykti Laisvės bazaras, buvo atidėtas, nes policija neleido atidaryti.

"Ar policija nedavė leidimo todėl, kad vėl buvo rengiamasi pikietuoti (užpulti, apiplėšti—J. K.) Laisvės namą?

"Kaip ten bebūtų, bet ir šis įvykis Laisvei buvo reikalingas, kaip tilte skylė."

Tai dvi skylės: Laisvės tilte ir Tysliavos kišenėj. Ir tas besąžiniškas pavydas džiaugiasi, lyg džiova sergantis užkrėtęs savo kaimyną. Ir toks begėdis užima redaktoriaus vietą!

Mums žinoma, pas ką Tysliava prašė $300, kad užlopyti savo skylę, bet negavo. Tada nusileido iki $200, taipgi negavo. Galop nusileido iki $100, o negavo nė vieno peno. Tai buvo liūdnas įvykis, liūdnesnis negu Laisvei. Tai bene per tą skylėtą kišenę ir pametė sąžinę, kalbos rimtumą, kad nebenusimano, ką rašo.

Kiaulė ir Tysliava

Tysliava rašo: "Ir kiaulė rūkytų pypkę, jeigu jos apatinė lūpa nebūtų trumpesnė." Tai kodėl jis pats pypkės nerūko? Jis juk turi ilgą lūpą ir liežuvį.

Tai ve, kiek jis išmintingas! Nebeišmano, kurioje vietoje kurie žodžiai tinka. Mat, per daug užsimąstęs surūgusiais kiaušiniais.

Jonas Kazaitis.

Amerikonai teis 8 rytinių Vokiečių policininkus.

Berlin. — Aštuoni rytinės Vokietijos policininkai ėjo per amerikinį Berlyno ruožtą į sovietinę miesto dalį. Amerikonai juos areštavo ir teisman patraukė todėl, kad pas juos rado ginklus, nors tai paprasti policiniai ginklai.

Gąsdins revoliucija

Pirmoji gegužės —tradicinė darbininkų šventė. Viso pasaulio susipratę darbininkai, darbininkiškos organizacijos tą savo šventę apvaikščioja. Savo laikais Amerikoje socialistai irgi apvaikščiodavo, bet laikui bėgant pradėjo išsižadėti ir net priešintis, nes sykiu su komunistais apvaikščioti — smertelnas griekas.

Pastaraisiais keliais metais tai vienur, tai kitur pradėjo legionieriai rengti demonstracijas, kad užbėgus už akių darbininkams. Daugelyje vietų darbininkams policija neleido gatvėmis maršuoti tik todėl, kad tomis pačiomis maršuos legionieriai. Jie pavertė darbininkų šventę Pirmą Gegužės protestui bei kovai prieš darbininkus, kovai prieš jų organizacijas.

Bet to dar neužtenka. Wisconsin valstijoje randasi Mosinee miestelis su 1,400 gyventojų. Kokio politinio nusistatymo didžiuma tų gyventojų —nežinau. Bet Amerikos Legiono postui parūpo tuos gyventojus įgązdinti "komunistine revoliucija" ir po jos ta "baisia" tvarka, kurią komunistai įves. Tam gązdinimui legionieriai kaip tik ir pasirinko 1 d. gegužės.

Pranešimu "Miami Herald," tą dieną dryžuota ir žvaigždėta vėliava bus pakeista kūju ir piautuvu. Komunistinė revoliucija užgrobs miestą. "The Mosinee Time" redaktorius Francis Schweinier pataps vyriausiu komisaru ir pareikalaus, kad gyventojai atsisakytų nuo visų savo laisvių. Laikraščio laida bus išleista pavidale "Pravdos." Iš verslininkų bus pareikalauta suregistruoti viską. Dvasiškiai ir miesto pareigūnai bus suvaryti už spygliuotų tvorų. Visa tai tęsis ištisą dieną. Ir tik sekančią dieną gyventojai pradėsią normaliai gyventi.

Tuomi būsią įgązdinti komunistine tvarka įrodant gyventojams, kokie jie laimingi, kad gyvena Amerikoje.

Washingtone tuli senatoriai šūkauja, kad valdžioje esą labai daug komunistų. Spauda diena dienon būbnija, kad mūsų šalį apsėdę Sovietų Sąjungos šnipai, nelyginant benamį šunelį blusos, nuo kurių negalima esą apsiginti. Visi svarbieji atominių bombų sekretai esą išvogti ir Sovietams perduoti. Ragangaudžių komitetas "prakaituoja" beieškodamas Sovietų Sąjungos šnipų. O dabar jau bus tikra "sūdna diena," nes legiono postas jau parodys, kaip šios šalies žmonės gyvens, kuomet įvyks "komunistinė revoliucija."

Visa tai skaitant ir klausant radio komentatorių, nenoromis pradedi mislyti, nejaugi mūsų šalies vairas pakliuvo į kokių tai nepagydomų isterikų rankas? Nejaugi buvęs valstybės sekretorius Forestallis savo liga juos visus užkrėtė? Juk jis pirmas nakčia pradėjo gatvėmis bėgioti ir šaukti, kad raudonoji armija įsiveržė į mūsų šalį.

Kadangi socialistai jau per daugelį metų buvo išsižadėję apvaikščioti 1-mą gegužės tik todėl, kad ją komunistai apvaikščioja, tai dabar turės progą prisidėti prie legiono posto ir sykiu "apvaikščioti," nes jie kovoja prieš komunistus nei kiek ne prasčiau, kaip legionieriai.

Švenčioniškis

Šypsenos

Ignelis: — Oh, mama, žiūrėk, tas vyras neturi plaukų ant viršaus galvos!

Motina: — Ššš, mielasis, jis gali tai išgirsti.

Ignelis: — Argi jis dar apie tai nežino?

* * *

Vaikas: — Tėve, ar greitai aš užaugsiu tokiu, kad galėčiau daryti, ką tiktai aš noriu?

Tėvas: — Nežinau, sūnau, dar niekas nėra iki tokio amžiaus užaugęs.

* * *

— Ar tu davei centą beždžionei, mano brangi?

— Taip, mama.

— O ką beždžionė darė su pinigu?

— Ji nunešė ir padavė savo tėvui, kuris griežė katarinka.

* * *

Kaziukas (pildydamas savo namines užduotis): — Tėve, koks yra tolis prie artimiausios žvaigždės nuo mūsų žemės?

— Aš užtikrinu tave, sūnau, jog nežinau.

— Taigi aš manau, kad tu rytoj gailėsies, kai aš gausiu bausti už tavo ignorantiškumą.

* * *

— Aš girdėjau, jog tavo sūnui gerai sekasi.

— Pusėtinai, pora metų atgal jis dėvėjo mano senus drabužius, o dabar aš jo dėviu.

I. U.

Gyventojų surašinėtojai užėjo surašyti kalinius ir viršininkus Cook apskrities kalėjime, Chicagoje.

Darbo didvyrių žemėje

Rašo J. MEŠYS

(Laiškas iš Lietuvos)

Jo tėvas kurpiavo Rokiškio apskrities Južintų miestelyje. Mažasis Viktoras tegalėjo užbaigti tik pradinę mokyklą ir nuo 11 metų amžiaus buvo priverstas dirbti kurpiaus amatą, kad užsidirbtų duonos kąsnį. Tėvas vienas neįstengė išmaitinti šeimą.

Vėliau Viktoras nuėjo į geležinkelio stotį dirbti kroviku. Bet ir čia jis gaudavo skatikus. Priešakyje, atrodė, nebuvo jokios prošvaistės. Šitaip sunkiai gyveno liaudies dauguma.

1940 metų liepos mėnesį Lietuvos darbo žmonės nuvertė nepakenčiamą dvarininkų ir kapitalistų jungą ir paskelbė Tarybų valdžią. Bet netrukus taikingą kuriamąjį liaudies darbą nutraukė klastingas hitlerinės Vokietijos užpuolimas. Atėjo košmarinės okupacijos dienos. Fašistai degino Lietuvos miestus ir kaimus, grobstė ir griovė fabrikus ir gamyklas.

Viktoras Markevičius tuo metu buvo priverstas apleisti gimtuosius namus ir pasislėpti nuo hitlerininkų persekiojimų Pasvalio apskrities Joniškėlio miestelyje. Čia buvo didelė plytinė. Vokiečiai mėgino iš jos išsivežti visus įrengimus. Darbininkų grupė drauge su Markevičiumi nutarė sutrukdyti plytinės išgrobstymą ir nepastebimai išnešė iš jos motorus, pavaros diržus, įrankius ir visa tai paslėpė jaukioje vietelėje.

Kai tik Tarybinė Armija išvadavo Joniškėlį, plytinė buvo atkurta. Tame darbe didelį vaidmenį suvaidino Markevičius. Jis subūrė apie save nedidelę darbininkų grupę ir vadovavo atkuriamiesiems darbams. Ir kuomet iškilo klausimas apie atgaivintos įmonės direktoriaus paskyrimą, visi vieningai nurodė Markevičių.

Pasiėmęs vadovavimą plytinei, jis greit sutvarkė plytų gamybą. Darbas virte užvirė. Jaunasis direktorius pasirodė kaip gamybos žinovas ir įgudęs organizatorius. Veiklus darbe, jis kartu parodė didelį rūpinimąsi darbininkų poreikiais, jų buities, darbo sąlygų pagerinimu plytinėje. Jis išsikovojo viso plytinės kolektyvo simpatijas ir buvo gerbiamas ministerijoje.

Netrukus Viktoras Markevičius buvo iškviestas į respublikos sostinę Vilnių ir jam buvo pasiūlytas darbas — organizuoti stambiausios kalkinės "Amenės" atkūrimą. Karjeras, kur buvo išdirbama klintis, buvo hitlerininkų užtvindytas, geležinkelis sugriautas ,o vagonėliai numesti į užtvindytą karjerą; viskas aplinkui buvo sudeginta.

Direktorius surinko senuosius kalkinės meistrus ir darbininkus, pasitarė su jais — ką daryti, nuo ko pradėti. Nutarė nelaukti, kol ateis specialūs įrengimai atkuriantiesiems darbams atlikti, o pradėti darbą su turimomis technikinėmis priemonėmis. Visų pirma ėmė išpumpuoti vandenį iš karjero. Dieną ir naktį vyko tasai įtemptas darbas, ir vanduo buvo išpumpuotas iš visos karjero gilumos (12 metrų).

1945 metų kovo mėnesį atgijo pirmoji šachtinė krosnis klinčiai apdeginti, o balandžio mėnesį — antroji. Po kelių mėnesių įmonė tapo nebeatpažįstama. Buvo paleista darban nauja krosnis plytoms apdeginti, karjere buvo instaliuoti nauji keliamieji ir transportiniai mechanizmai, atkurta geležinkeliai, elektrinės. Kasdieninis kalkių išdirbis padvigubėjo palyginti su tuo, kuomet čia šeimininkavo įmonininkas. Be to, kalkinė ėmė veikti ištisus metus, o seniau ji teveikė iš viso 4-6 mėnesius per metus.

Kūrybiniame Markevičiaus augime didelį vaidmenį suvaidino nuolatinė parama, kurią jis gaudavo iš gamyklos kolektyvo, iš partinės bei profesąjunginės organizacijų. Darbininkai žiūrėjo į direktorių, kaip į jiems artimą žmogų. Liaudies valdžios jis buvo iškeltas vadovauti įmonei, kuri priklausė liaudžiai. Čia žmonės patys stengėsi kiek galėdami dirbti geriau, ir visaip padėdavo savo vadovui. Jei išaiškindavo trūkumus — drąsiai nurodydavo į tai direktoriui. Kilus kokiam nors gamybiniam pasiūlymui —taip pat ėjo pas jį. Visa tai kėlė ir darė platesnį ūkinį Markevičiaus patyrimą. Kartu dėl visa to jis išmoko aukštai vertinti bendradarbiavimą su kolektyvu, jautriai klausytis nuomonės kiekvieno darbuotojo, kokia maža bebūtų jo užimtoji vieta.

Bet jaunajam direktoriui stigo teorinių žinių . Ir todėl jis ne kartą kreipėsi į savo ministeriją, prašydamas pasiųsti jį mokytis. 1948 metų rudenį jo noras buvo patenkintas. Markevičius buvo priimtas į respublikinius ūkinių darbuotojų kvalifikacijai pakelti kursus, sukurtus prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos.

Jis karštai griebėsi mokslo. Drauge su juo kursuose mokėsi dar 100 ūkinių darbuotojų, iškeltų į atsakingus postus. Jų tarpe buvusi audėja Norkienė, prie Tarybų valdžios tapusi "Kaspino" galanterijos fabriko direktore, buvęs darbininkas Krupovnickas — dabar Petrašiūnų popieriaus fabriko technikinis vadovas, buvęs tarnautojas Andriukaitis, iškeltas Vilniaus "Laisvės" siuvimo fabriko direktoriumi, ir daugelis kitų.

Kvalifikacijai pakelti kursus Markevičius baigė, gavęs puikius pažymius iš visų trylikos mokymo dalykų.

Po kursų baigimo jis buvo paskirtas Kauno statybinių medžiagų gamybos tresto direktoriumi. Naujame darbe jis taip pat pasirodė kuo geriausiai. 1949 metams nustatytą gamybos planą trestas viršijo. Daugelis gamyklų, įeinančių į trestą, padidino produkcijos išleidimą pusantro - du kartus palyginti su 1948 metais. Jų tarpe plytinės "Palemonas," "Sargėnai," "Gelgaudiškis," silikatinė gamykla "Bitukas" ir kt. Stambiu mastu padidėjo čerpių, kalkių, minkštų stogams dengti medžiagų, dažų gamyba.

Pereitais metais buvo atliktas didelis darbas aprūpinant naują technika tresto įmones. Senieji įrenginiai buvo pakeisti naujais, tarybiniais, labiau produktyviais. Galingi ekskavatoriai, slėgtuvai, elektriniai keltuvai ir kitokia technika vis labiau išstumdavo rankinį darbą. Tresto direktorius Markevičius atkakliai kovojo dėl gamybos aukštos mechanizacijos.

Nauja technika padėjo augti darbininkų darbo našumui ir didėti jų uždarbiui. Pavyzdžiui, vidutiniškasis "Gelgaudiškio" plytinės darbininkų darbo užmokestis pereitais metais pakilo 36% palyginti su 1948 metais, plytų-čerpių gamykloje "Čerpė" —38%.

Markevičiui vadovaujant trestas daug nuveikė darbininkų kultūrinėms-buitinėms sąlygoms pagerinti. Ištisa naujų kotedžų gyvenvietė išaugo "Sargėnų" plytinėje, dešimtys naujų gyvenamų namų pastatyta "Palemono" plytinėje. Prie abiejų įmonių pastatyti darbininkų klubai.

Šitaip buvęs krovikas Viktoras Markevičius išaugo ligi stambaus ūkinio vadovo.

J. MATULIONIS

Kur Nėris Įteka į Nemuną

KAUNAS. — Po Didžiojo Tėvynės karo praėjo apie 5 metai, o Kaune beveik nematyti karo pėdsakų. Mieste, kuris pirmomis po okupantų išvijimo dienomis liko be elektros šviesos ir vandens, jau viršytas prieškarinis energetikos bei vandentiekio pajėgumų lygis. Atstatytas didelis skaičius namų, kurių bendras plotas 150 tūkstančių kvadratinių metrų. Atkurtos, rekonstruotos, naujai pastatytos daugiau kaip 180 pramonės įmonių.

Pokarinio penkmečio pirmųjų trejų metų planas Kaune įvykdytas 105 procentais, penkmečio ketvirtųjų metų planas — 108 procentais, o, pavyzdžiui, "Vilko" kailių fabriko produktyvumas padidėjo septynis kartus, "Ramunės" konditerijos fabriko — 25 karto.

Apie tai, kiek darbo įdėta į atstatymą bei statybą, byloja kad ir toks pavyzdys. Iki karo Kaune buvo du gumos fabrikai — "Guma" ir "Inkaras." "Gumą" fašistai sudegino, o iš "Inkaro" išsivežė visus įrengimus. Išvadavus miestą, šių įmonių darbininkai iš po sudeginto fabriko pelenų ištraukė apdegusias stakles bei mašinas, atkūrė jas ir pakėlė jas į tuščius "Inkaro" korpus. Netrukus iš broliškųjų respublikų buvo atsiųsti nauji tarybiniai įrengimai. "Inkare" ėmė gaminti ne tik kaliošus, bet ir guminę avalynę, padus, pavaros diržus, dviračių padangas . Dabar "Inkaro" kombinatas — viena pirmaujančių Kauno įmonių. Čia gaminama daugiau produkcijos, negu prieš karą išleisdavo abu gumos fabrikai.

Kartu su atkūrimu Kaune vykdoma nauja statyba. Pastatytos motorų remonto bei automobilių remonto gamyklos, dvi duonos gamyklos ir eilė kitų.

Kaune atidarytos naujos mokslo įstaigos: dailės - dekoratyvinio meno ir kūno kultūros institutai, 5 technikumai, 10 amatų ir fabrikinio gamyklinio apmokymo mokyklų, dešimtys pradinių bei vidurinių mokyklų. Dabar mieste veikia apie 120 įvairių mokslo įstaigų. Jose mokosi 40 tūkstančių žmonių, — du kartus daugiau, negu 1939 metais. Mieste mokosi kas trečias žmogus. Suaugę gyventojai turi galimumą lankyti vakarinį marksizmo - leninizmo universitetą, politines mokyklas, visokios rūšies ratelius politinėms bei kultūrinėms žinioms išplėsti .

Neatpažįstamai pasikeitė Kauno botanikos sodas. Dabar jis yra respublikos Mokslų Akademijos žinioje. Iš augalų muziejaus, kokiu jis seniau buvo, jis pavirto kūrybine mičiurininio mokslo laboratorija, kur išauginamos naujos vaismedžių, uogynų, gydomųjų žolių, pritaikytų vietiniam klimatui, rūšys.

Kaune trys teatrai, 11 kinoteatrų, 8 muziejai, dešimtys bibliotekų ir skaityklų.

Tarybų valdžios metais didžiai išsivystė kūno kultūra ir sportas. 14 tūkstančių jaunuolių ir merginų gina miesto sportinę garbę. 16 iš jų suteiktas TSR Sąjungos sporto meistro vardas. Kauno Kūno Kultūros Instituto krepšinio komanda 1947 metais išsikovojo Tarybų Sąjungos čempionо vardą, o 1948-1949 metais laimėjo aštuonių TSR Sąjungos miestų rungtynes. Geriausieji Kauno krepšininkai jėjo į TSR Sąjungos komandas, kurios tarptautinėse rungtynėse Prahoje ir Budapešte užėmė pirmąsias vietas.

Kauno sportininkai turi apie 20 respublikinių rekordų.

Nauja laimėjimų išraiška vystant kultūrą, nacionalinę savo forma, socialistinę savo turiniu, buvo paskyrimas Stalininių premijų už 1949 metus Lietuvos TSR meno darbuotojams. Aukštasis Stalininės premijos laureato vardas suteiktas Lietuvos TSR liaudies dainų bei šokių ansamblio meniniam vadovui švedui, baletmeisteriui Lingiui ir kt.

Kunkuluojantį, daugšalį gyvenimą gyvena dabar tarybinis Kaunas.

GUATEMALA SVEIKINA NERUDĄ, IŠTREMTĄ IŠ ČILĖS POETĄ

Guatemala. — Iš Meksikos atvažiavo Pablo Neruda, ištremtas iš Čilės komunistų vadas, žymus poetas. Guatemaliečiai studentai ir darbininkai entuziastiškai sveikino Nerudą. Net valdžiai tarnaujantis laikraštis Nuestro Diario rašo:

"Guatemala su išskėstomis rankomis priima Nerudą".

(Guatemala yra Centralinės Amerikos respublika.)

Žiaurus pasiūlymas

Jau visiškai trumpas laikas iki Pirmosios Gegužės, tarptautinės darbo žmonių šventės. Pažangioji darbininkų klasės dalis ir šiemet ruošiasi iškilmingai savo šventę švęsti. Ypatingai didžiausiam viso pasaulio mieste New Yorke Pirmoji Gegužės yra didelė, tradicinė šventė. Kasmet šiame mieste pažangiosios darbo unijos suruošdavo milžiniškas demonstracijas gatvėse. Valandų valandas nusitęsdavo eisena. Eisenoje dalyvaudavo daugiau kaip šimtas tūkstančių darbo žmonių.

Iš pranešimų matome, kad panaši eisena ruošiama ir šiemet. Ir šiemet gegužinę demonstraciją ruošia pažangiosios darbo unijos, kurių New Yorke mieste yra daug. Aišku, kad gegužinėje demonstracijoje, kaip ir kasmet, ruošiasi dalyvauti ir Komunistų Partijos niujorkiškė organizacija. Bet juk taip pat yra kviečiamos demonstracijoje dalyvauti ir kitos politinės grupės, kurios tiki tarptautiniu darbininkų solidarumu ir nori padėti darbo žmonių reikalui.

Kaip tik šitas faktas, tai yra, kad demonstracija yra darbininkų šventės atžymėjimas, tiesiog iš kailio neria New Yorko miesto komercinę spaudą. Baisiausiu balsu prabilo pats šlykščiausias reakcionierių organas "The Daily Mirror," to pagarsėjusio ir visiškai suidijotėjusio William Hearsto leidžiamas.

Tas geltonlapis bando New Yarko žmones įkalbėti, kad Pirmoji Gegužės yra Maskvos padaras, o gegužinė demonstracija bus Maskvos padiktuotas suokalbis prieš Ameriką! Todėl "The Daily Mirror" reikalauja, kad New Yorko valdžia neduotų leidimo darbo unijoms ruošti gegužinę demonstraciją. Nevalia, girdi, kairiasparniams New Yorko gatvėmis maršuoti.

Reikia tikėtis, kad New Yorko valdžia, nebūdama fašistine valdžia, nepaklausys šio "The Daily Mirror" žiauraus, beprotiško pasiūlymo.

Vieną dalyką tas Hearsto didlapis pamiršta arba su tikslu paslepia nuo savo skaitytojų. Jis nepasako, kad kaip tik Amerikos darbininkai buvo pirmutiniai Pirmąją Gegužės švęsti, kaipo darbininkų šventę. Tai įvyko 1886 metais, kuomet Maskvoje gražiai ant sosto tebetupėjo caras ir niekas Amerikoje nė nekalbėjo apie proletarinę revoliuciją Rusijoje 1917 metais.

Šio istorinio fakto nukniaukimas reikalingas mulkinimui Amerikos žmonių. Dabar reakcionieriams lengviausia kovoti visas darbo žmonių manifestacijas, paskelbiant jas "Maskvos suokalbiu prieš Ameriką." "The Daily Mirror" ir kiti jam panašus didžiojo kapitalo organai klaidina ir apgaudinėja savo skaitytojus, kurių didelė dalis, beje, yra paprasti darbo žmonės.

Bet kaip tik šis reakcinės spaudos žiaurumas ir pasimojimas darbo žmonėms uždaryti New Yorko miesto gatves, šių metų gegužinę demonstraciją padaro tokia svarbia ir reikšminga. Kaip tik šis "The Daily Mirror" sustaugimas prieš gegužinę demonstraciją neabejotinai sužadins New Yorko pažangiuosius darbininkus demonstracijoje dalyvauti. **Gegužinis**

Anglai pašalino Kruppų fabrikų direktorių

Duesseldorf, Vokietija. — Anglai pavarė vyriausią vokiečių Kruppų fabrikų direktorių dr. Paulių Hanseną; tai todėl, kad jis kurstęs vokiečius prieš Angliją.

HELSINKI, Suomija. — Pranešama, kad Lenkijos atstovas Suomijai Wlodzimierz Umiatowski pabėgo į Švediją.

Brooklyno ir apylinkės lietuviai! -- Ateikit pamatyti naujos, jaudinančios trijų veiksmų dramos

"NESUSIPRATIMAS"

Stato scenon
BROOKLYNO LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS
vadovaujant JONUI VALENČIUI

Sekmadienį, Balandžio 23 April, 1950

LIBERTY AUDITORIJOJ

110-06 Atlantic Avenue — Richmond Hill, N. Y.

PRADŽIA LYGIAI 4:30 VAL. PO PIETŲ
Įžanga $1.25, įskaitant taksus

"Vakar, valydama kambarius, aš netikėtai užkliuvau, va, ant šito. 'Kas viduje?' klausiau savęs. Neiškenčiau ir atidariau. Štai kas!.. Prašau pažiūrėti, kurie norite..."
(Šiurpu nukrečianti scena iš pjesės "Nesusipratimas."

Vaidina rinktiniai Lietuvių Liaudies teatro aktoriai: Adelė Rainienė, S. Dzūkas, Eva T. Mizarienė, Jonas Valentis, Elena Brazauskienė, Juozas Byronas, Aldona Aleknienė, Juozas Judžentas, Kastė Rušinskienė, Povilas Alekna ir Alekas Nevinskas.

Nei vienas lietuvis neprivalo praleisti progos nepamatęs šio naujo veikalo, liečiančio dabartinį Amerikos lietuvių gyvenimą ir jų santykius su dipukais.

PO SPEKTAKLIO TĘSIS ŠOKIAI! — Kviečia RENGĖJAI.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ

3-21-50 **APYSAKA** —24—

Parašė A. GUDAITIS—GUZEVIČIUS

(Tąsa)

Deksnys po to dar ilgai piovė Gendvilį:

— Tai vot tau, brač, Liuminijus! Chechė! Švintasai Liuminijus užtarytojas!...

8

Vai tas dvaras,
Tas pragaras!...

Į kalvio Ignoto būrį Gendvilio Mataušas atėjo su mokytojo laišku. Ignotas ilgai ir atidžiai skaitė tą laišką, paskui susišaukė prie laužo savo vyrus ir paskelbė:

— Išvažiuoju!... Komandą perims Čiobrys!

Kada nustebę draugai ėmė klausinėti, jis nesiaiškino, tik pridėjo:

— Išvykstu pagal užduotę. Žiūrėkit disciplinos dar labiau, negu pirma!... Kas reikės dirbt, Čiobrys nurodys...

Paskui surašė atsakymą mokytojui, pasišaukė Jurgį Kirstuką ir pasiuntė jį su savo laišku į Obelius:

— Dumk po tiesumui, kad kuo skubiausiai man! Ir žodžiu pridėk, kad lauksiu Antanašėj.

Iš tų labai trumpų posakių, paslaptingumo ir staigumo, su kuriuo viską darė Ignotas, Jurgiui Kirstukui buvo pigu atspėti, kad reikalas svarbus, ir kitos dienos paryčiu jis jau įteikė mokytojui laišką ir gavo dar vieną panašų uždavinį: tuojau pat nuvykti į Pakriaunį ir atgabenti iš ten į Antanašės dvarą savo motiną. Kad ir labai buvo nustebęs Jurgis, klausti vis dėlto nieko nesiryžo ir tučtuojau iškeliavo į savo gimtinę.

Pakriaunio dvaras buvo nesveikoje, slėsnoje vietoje ant pat vandeningosios Kriaunos krantó.

Keturios kolonos, laibos ir ilgos, per du aukštus sumūrytos ties pačiu dvaro rūmų viduriu ,pirmučiausia krito į akis: pro nuogas medžių šakas jos švytėjo baltos baltutėlės, tamsaus avietinio mūro fone.

Tuose rūmuose kone per visą karą gyveno vokiečių .jefreiteris, karinis administratorius. Vakarais languose, spalvotų gaubtų sušvelnintos, mirgėjo jaukios švieselės. Gan dažnai suvažiavęs pasiviešėti okupantai ten skambindavo fortepijonu ir traukdavo savo gargiančias dainas, garsiai tarškindami lėkštėmis ir šaukdami "hoch." Ir kambarinė lakstydavo tenai su balta prijuoste ir su kaspinu parištais plaukais.

Kartą, jazminų krūmais prislinkęs prie lango, Jurgis jau taikėsi trenkti vidun granatų ryšulį, bet sukliudė šunes, ir granatas teko jam išmėtyti, bėgant nuo raitosios vyties.

Okupantams įvedus karinį dvarų valdymą, senieji dvarokai tik dūsavo: "Grįžo vergysta — dvarysta." Ir bemaž visi kietesnieji netrukus atsidūrė "cvangdarbių" stovyklose, arba turėjo pasitraukti į miškus, kaip Jurgis.

Ne vienas jų, retkarčiais naktį atsėlinęs prie kumetyno, belsdavosi į balanomis iškryžiuotą, iš gabalėlių sudurstytą langą.

Kumečių gyvenamas namas stovėjo Kriaunos pakrantėje. Jis buvo ilgas ir žemas, įdubusiu, sutaršytu šiaudiniu stogu su mažais, lyg arklidės, langais; dvaro administracija vadino jį balaganu.

Kirstukų butas buvo pats kraštinis, nuo upės. Priemenės durys, lyg į kiaulių gurbą, vėrėsi į lauką. Viso buto tik vienas kambariukas su dideliu .duonkepiu pečiumi kone per visą trečdalį ploto. Prieblandoje, niekieno nepastebėtas, Jurgis tyliai įėjo ir sustojo prie durų.

Nejauku buvo Kirstukų bute. Net miegojęs po suolu persenęs šuo karšinčius nepasikėlė Jurgiui įėjus, tik pasuko didelę galvą, apžlibusiom varvančiom akim dėbtelėjo į duris ir dukart sutvojo uodega į aslą.

Brolis Jonas, kuris vartė kažkokius popierius, pusiaugulomis užgriuvęs lovą, pasirodė Jurgiui nuvargęs ir prislėgtas.

— Kas čia jum daros, po paibeliais! Dvaras kaip išmiręs, žmonių nematyt. Kas tau, ar sergi?

Jonas nusispiovė:

— Nei sveikas, nei ligonis, nei gyvas, nei míręs... Prasmegtų toks gyvenimas!

Paskui parodė broliui vieną tų popierių, kuriuos dėliojo ant lovos krūvelėmis. Praskydę violetiniai dažai, nelygios išterliotos raidės, bet skaityti galima:

Broliai, neikim tarnauti vokiečiam!

Kas jūsų laukia Vokietijoje? Badas ir sunkūs darbai!...

Nevažiuokim, broliai! Būkim drauge visi!... Parodykim, kad mes žmonės! Tegu nedrįsta su mum elgtis, kaip su šunim! Šalin okupantus!

Rusijoj parblokšta buržuazija; ten viešpatauja respublika, o valdžią turi proletariatas, čia gi ateina monarchija, dvarininkai, kunigija ir buržujija siekia paimt valdžią į savo rankas.

Proletarų Rusijoj žemė yra visų dirbančiųjų nuosavybė, o čia...

Jonas nedavė baigti to lapelio, ėmęs pasakoti apie dvarininko pasikeitimą ir naują tvarką Pakriaunyje. Dvarininkas Vaisenhofas buvo vokiečių kraujo, ir karinis administratorius, perleidęs jam visą turtą, išvyko.

— Jau to Vaisenhofo nebepažintum!... Išsikasęs sode frontui besiartinant paslėptas dėžes su drabužiais, jis numetė kariškus skarmalėlius, kuriuos apsivilkęs parbėgo iš Ukrainos, apsitaisė "jėgeriu" ir užsidėjo žalią skrybėlę su gaidžio plunksna. Atsivežė iš miesto porą piktų vilkšnių šunų ir karabiną, kurio nepaslepiamas galas kyšojo iš medžioklinio dvivamzdžio makšties. Rūmų languose pasirodė gėlės. Dvaro ponia ėmėsi atstatinėti šiltadaržio ir nuolat lankėsi pieninėje. Dvare prasidėjo kasdienės, nuoseklios ir priekabingos ūkio apžiūros. Dabar jau ponas savo rankos niekam nebepaduodavo, kepurės prieš darbininkus nebenukeldavo ir, tarsi gėdindamasis savo pirmiau parodytos silpnybės, niekam nežiūrėdavo į akis...

— Vot tau "aštuonių valandų diena." Vaisenhofienė stačiai akysna šaukia: "Bernas nė šunies nevertas! Už šunį kreizas ima šešiolika markių, o už berną nė tiek neima!..." Jonas buvo apskritgalvis, raudonskruostis ir kresnas, labai panašus į motiną, — netgi tokių pat mėlynai pilkų akių.

— Puola mane: "Ko kiši nosį visur? Visi klauso, o tu tik skersas ir skersas!" Na, ir mat jum velniai, o aš — skersas!

Jei jis jau buvo kuo įsitikinęs, — galėjo galvą už tai padėti be jokių svyravimų. Bedėliodamas popierius, jis nenustojo kalbėti, tarsi seniai laukęs progos išlieti tulžį:

— Rašom rašom, mėtom mėtom, o vis tas pat... Lyg savimi kas pasdarys per tuos popierius... Gyvenimas, brolyt, kasdien vis biauryn ir biauryn... Nebegali žmogus pakęst... Ar latvio muižėj, ar šlėktos palivarkėly, ar savų juodnugarių buožynėj, — visur ta pati duona, ta pati druska: insūdo marškinius ant pečių, — net čežą pakulos!... Kad tu samdinys, tai tu ne žmogus. Tu, kaip skląstis, — tu ir užsišauk, tu ir atsišauk... Tau — nei savo vietos, nei savo tos dienos, nei savo rytdienos... Niekad gi nežinai, kas rytoj tavo ponas bus, kur rytoj bus tavo pastogė, kokį kąsnį grauši rytoj... Perkūnėlis!...

* * *

Ilgą eilę metų išgyveno Pakriaunio dvare Jurgis. Ir kaip ten bekeiktum dvarą, tijūnus, ponus, — vis vien čia, dvare, praėjo ir vaikystė, ir jaunystė. Su tuo kumetynu, su tais gurbais ir tuo sodu surišta praeitis, kuri nebepakartojama, bet tebėra gyva Jurgio viduje ir šilena, kaip maža, bet kaitri žarijėlė... Kiek kartų čia, tėvo skverno įsitvėręs, Jurgis eidavo arklių liuobti! Bijodamas, kad neįspirtų stalininiai, pasilikdavo prie durų ir žiopsodavo į kregždutes, kurių lizdais buvo nulipdyta visa pašelmenė. Tos kregždės, guviai čiaukšėdamos, vis sklando pro duris. Tik sučirkš, sušvilps ir zvimbdama šauna pro plačią arklidės durų angą. O kai arklidėje viskas aptyla, — sutūpusios ant žemėn įleistos statinės krašto, dairosi į vandenį, geria pasilenkdamos ir plunksnas valosi. Nedrįsdamas pajudėti, Jurgis sekė stebėtiną tų paukščių būvį. Visados kažkaip su tomis kregždėmis, su pavasariu, su gražiais,

Dr. S. Matulionis

Iš kur kilęs žmogus

(Pabaiga)

darbo dėka išsidirbo organas, taip tobulas savo funkcijose, kokiu yra mūsų ranka.

Rankos vystymasi veikė į viso organizmo ir jo atskirų narių vystymosi eigą. Pirmučiausia veikė augimo santykiavimo taisyklė, kaip ją pavadino Darvinas. Sulyg tos taisyklės, tam tikrų organinės esybės narių formos nuolatos surištos su tam tikromis kitų dalių formomis, nors tarytum tarp jų nėra jokio ryšio. Taip antai visi gyvuliai, pas kuriuos raudonosios kraujo ląstelės be branduolėlių ir kurių pakaušio kaulas sujungtas su kaklo stuburkauliais dviem sąnariais, visi be išimties turi pieno liaukas vaikams maitinti. Pas žinduolius perskeltos kanopos paprastai surištos su sudėtiniu skilviu atrajai krimsti. Tam tikrų formų pakeitimas paprastai surištas su kitų organizmo dalių formų pasikeitimu. Nepaliaujamas žmogaus rankos tobulėjimas ir greta su juom einąs kojos prisitaikymas vertikalei eisenai, be abejonės, to santykiavimo keliu, darė įtakos kitoms organizmo dalims. Tačiau ta įtaka taip mažai ištirta, kad mes galime tiktai pažymėti (konstatuoti) ją.

Daug svarbesnė tiesioginė, betarpė rankos išsivystymo įtaka visam organizmui. Žmogus kilęs iš bočių — į beždžionę panašių esybių, kurios daugelį kartų gyveno bandomis, gaujomis. Pavienis, išoriai bendruomenės, nebendradarbiaująs su kitais žmogus būtų buvęs bejėgė pasigailėjimo verta esybė; nebūtų galėjęs surasti sau maisto, gelbėtis nuo plėšrių žvėrių ir apskritai gint savo būvį. Žmogus — kaip teisingai išsitarė senovės mintytojas Aristotelis — visuomeninis gyvulys. Žodžiu, mūsų į beždžionę panašūs pročiai gyveno bendruomenėmis. Rankai besilavinant ir darbui besivystant, žengė pirmyn gamtos nugalėjimas. Drauge su kiekvienu nauju pavykimu šioj srityj plėtėsi žmogaus regratis. Gamtos daiktuose jisai nuolatos atidarydavo naujas lig šiol nežinomas savybes. Iš kitos pusės darbo išsivystymas neišvengiamai vis labiaus suartindavo bendruomenės narius, tarpusavės paspirties ir savišalpos reikalas vis tankesnis darėsi, duodamas kiekvienam individuumui galimybę suprast tos tarpusavės pagalbos naudą. Žodžiu, besivystydami, žmonės priėjo prie to, kad pajuto reikalą šį tą kits kitam pasakyt. Reikalas išdirbo atatinkamą organą: neištobulintą beždžionės koserė palengva, bet nuosakiai persidirbdavo, pereidama nuo vienų garsų prie kitų—painesnių ir kalbos organai išmoko palengva ištarti vieną po kito atskirus garsus.

Iš pradžių darbas, o paskui jį ir drauge su juom ir kalba — štai du svarbiausi akstinai (stimulai), kurių įtaka į žmogų panašios beždžionės smegenys laipsniais virsdavo žmogaus smegenimis, daug didesnėmis ir tobulesnėmis, neveizint viso jų panašumo. Drauge su tuom ėjo lavinimas ir jautulių organų.

Šimtai tūkstančių metų — žemės istorijoj tai tiek reiškia, kiek sekunda žmogaus gyvenime — be abejonės praėjo, kol laipiojančių po medžius beždžionių gauja virto žmonių bendruomene. Bet galų gale ji įsikūrė. Ir čia darbas skyrė žmogaus bendruomenę nuo beždžionių gaujos. Beždžionių gauja tenkinosi tuom, kad pilnai suėsdavo visą to rajono maistą, kurį ji ten rasdavo. Kuomet visi geriausieji maisto rajonai buvo užimti, beždžionių skaičiaus augimas sustodavo; geriausiame atvėjyje skaičius galėjo nemažėti. Reikia pažymėti, kad visi gyvuliai labai išlaidūs maisto naudojime: naudodami maistą jie drauge su tuom be atodairos naikina maisto produktų dauginimąsi. Vilkas, antai, nesigaili, kaip medėjas, ožkos, kuri kitais metais tur atvesti ožiuką. Tokis grobuoniškas šeimininkavimas smarkiai pastūmėjo pirmyn mūsų prabočių sužmogėjimo procesą.

Išradimas įrankių davė žmogui galimybę turėti maistui žuvį ir apskritai mėsą, kas buvo vėl didelis žingsnis prie žmogėjimo. Mėsa — maistas beveik gatavoj formoj turįs visas tas svarbiausias daiktybes, kurių reikalauja organizmas medžiagos pasikeitimui. Bet svarbiausia ta įtaka, kurią mėsinis valgis turėjo į smegenis, kurioms dabar gausesniame kiekyje buvo pristatomos visos daiktybės jų mitimui ir vystymuisi reikalingos. Ačiu šitam žmogaus smegenys turėjo galimybę kartas po karto smarkiaus vystytis ir tobulėti.

Mėsinio maisto vartojimas turėjo dar dvi sprendžiamosios reikšmės pasekmes: ugnies vartojimą ir gyvulių prijunkymą. Pirmutinis dalykas dar labiaus sutrumpino maisto virškinimo procesą, nes ačiu ugniai maistas patekdavo į burną galima sakyt pusiau sukramtytas; antras dalykas greta su medžiokle davė naują pastovesnį maisto šaltinį, be to piene turėjo dabar naują maistui daiktybę, kuri savo maistingumu lyginosi mėsai. Tuo būdu ugnis ir prijunkintas gyvulys betarpiai pagelbėjo žmogui vystytis.

Drauge su tuom žmogus išmoko gyventi kiekviename klimate. Jis išsisklaidė po visą žemės paviršių, jis vienintėlis gyvulys, kuris savyje rado ganėtinai jėgų tam dalykui. Gyvulys, patekęs į naujas, jam nepriprastas gyvenimo vietas, paprastai savo nuosaviu kūnu "atsiliepia" (reaguoja) į naujas sąlygas, kad sumažinti nepalankių gamtos reiškimų į jį veikimą. Jeigu antai gyvulys iš šiltų kraštų patenka į šaltesnius, pas jį palengva atsiranda tanki plaukų apdanga. Atvirkščiai, kuomet gyvulys persikelia iš šaltesnių į šiltesnes sritis, plaukų apdanga pas jį mažti. Bet žmogus jau neturi to gabumo reaguot savo kūnu į įvairias gyvenimo sąlygas. Nors jisai turi didžiausius, sulyginamai su kitais gyvuliais, gabumus prisitaikyti prie įvairiausių gyvenimo sąlygų, bet šitai daryti gali ne ačiu savo kūnui, tik įrankiams. Vietoj stingančio jam naturalio įrankio, jis išrado dirbtinus.

Kad vaizdžiaus paaiškinti šitą procesą, grįžkime dar kartą į tuos laikus, kuomet mūsų bočius beždžionė tik pradėjo gyventi ant lygios žemės. Tas svarbiausias to gyvenimo periodas, kuomet jis paliovė būti girios gyvuliu, o ėmė gyventi atvirose vietose, ypatingai sunkus jam buvo. Girioj jis slapstėsi medžiuose, atvirose vietose jis privalė dėti visas pastangas, kad tik kaip nors šgyventų tarp priešų daugybės. Neturėdamas naturalių, įgimtų kovos įrankių, t. y. nei aštrių dantų, nei nagų, nei stiprių ragų ir t. t., jis priverstas buvo ne tik surast maistą, bet ir gintis nuo įvairių laukinių žvėrių. Gyvenimo reikalas privertė ji iš pradžių gal nesąmoningai griebtis akmenų ar lazdų, kad atsiginti nuo užpuolimų. Akmenų ir lazdų vartojimas apsigynimui galų gale privedė prie to, kad jisai ėmė perkeist jų formą, perdirbti, kad patogiaus naudotis, suteikt jiems tą ar kitą formą. Tuo būdu jis jau naudojosi ne gatavais įrankiais, bet dirbtiniais, jo rankom pagamintais.

Tai buvo antras sprendžiamasis į žmogaus stovį perėjimo momentas, nes tik pasigaminęs dirbtiną įrankį žmogaus bočius virto žmogum tikroj to žodžio prasmėj. Vos tik žmogus išmoko pasigaminti įrankius, užsimezgė technika. Šitai drauge su išsivystymu rankų, kalbėjimo organo ir smegenų, padarė žmones gabiais atlikti painesnius darbus, statyti ir vykinti aukštesnius tikslus. Patsai darbas karta po kartos įgijo vis kitokį pobūdį — daug tobulesnį ir visapusesnį. Prie medžioklės ir gyvulininkystės prisidėjo žemės dirbimas, o prie pastarojo — verpimas ir audimas, metalų apdirbimas, puodų išdirbimas, laivininkystė. Greta su pirklyba ir pramone iškilo pagalios dailė ir mokslas; iš genčių susidėdavo tautos ir valstybės. Išsivystė teisė ir politika, o drauge su tuom fantastiškas žmonių darbų žmogaus galvoje atspindis — religija.

Taip ilgainiui iš žmogaus - beždžionės išsivystė kultūrinis žmogus.

LONDON. — Jugoslavija vėl užprotestavo, kad Čechoslovakija areštavo 4 jugoslavus. Čechoslovakijos valdžia sakė, kad jie šnipai.

Rochester, N. Y.

Netekom Gero Draugo

Kovo 31 d. mirė Mikolas Severinas, išsirgęs virš metus širdies liga. Vėliausia buvo supralyžiuotas, labai sunkiai sirgo. Namie jį prižiūrėjo pusbrolio Juozo Severino šeima.

Didelis kreditas reikia duoti Katerinai Severinienei už tokią motinišką priežiūrą. Ji ir darbavietę apleido, kad tokį ilgą laiką prižiūrėti Mikolą Severiną. Ir taip gražiai, laisvai palaidojo, kaip velionis prašė. Mes, velionies draugai, tariame ačiu jums, Keiduke, už draugingą darbą ir pasišventimą.

Velionis Mikolas gimęs Lietuvoje, Suvalkijoje, Punsko parapijoje, Burokų kaime. Atvažiavo į šią šalį 1907 metais. Rochesteryje išgyveno beveik visą laiką. Priklausė Gedemino Draugystėj ir Lietuvių Politiškam klube. Gyveno nevedęs.

Mikolas buvo laisvų pažiūrų. Visur rėmė darbo klasės reikalus ir aukavo pagal savo išgalę. Per ilgus metus skaitė dienraštį Laisvę. Su visais gražiai sugyveno ir visuose parengimuose dalyvaudavo.

Palaidotas 3 d. balandžio. Nors darbo dieną, palydovų atvyko gražus būrelis. Mikolo karstą puošė daugybė gėlių nuo giminių ir draugų, nuo Gedemino Draugystės ir nuo Piliečių Klubo.

Publikai pradėjus rinktis, Mr. Savage pradėjo koplyčioje įtaisytais vargonais groti laidotuvių maršą. Liūdni, vos girdimi balsai, rodos ir sako —paskutinį kartą su jumis atsisveikinu, ant visados. Visų krūtinės prisipildė liūdesiu, ne vienam nuriedėjo ir gailesčio ašara. Draugas K. Vaivada pasakė atsisveikinimo kalbą ir iššygiavom į paskutinę jo kelionę.

Krematorijos koplyčioje d. K. Vaivada vėl pasakė kelis žodžius — paskutinį atsisveikinimą. Velionies kūnas likosi sudegintas.

Mikolas paliko liūdinčius 3 pusbrolius: Juozą Severiną ir jo šeimyną, Juozą ir Simaną Mociejūnus ir sesers sūnų su žmona V. Grebliūnus.

Ilsėkis amžinai, Mikolai!

L. B.

★

PADĖKA

Širdingai dėkojame visiems už gėles ir visokią pagalbą, kurią suteikėte Mikolo Severino šermenyse, visiems dalyviams laidotuvėse, ir graboriui Savage už malonų patarnavimą. Dėkui visiems.

Juozas ir **Katerina Severinai** ir
mūsų sūnus,
duktė ir žentas.

Hollywoodo Žvaigždžių beisbolės tymas įsitaisė naujas uniformas. "Pitcheris" Pinky Woods demonstruoja jų patogumą savo prieteliams Mrs. ir Mr. Chet Kenhn'ams.

Detroit, Mich.

GARWOOD DARBININKŲ LAIMĖJIMAI

Garwood įmonės darbininkai laimėjo streiką. Laimėjo vien dėl to, kad nepasidavė W. Reutheriui jį diktuoti.

Du per Garwood įmonę pavaryti "stewardai," dėl kurių išėjo visi darbininkai į streiką, liks sugrąžinti atgal į darbą, bet prie to dar per Nacionalę Darbo Santykių Tarybos įstaigą kompanija pavarytiems turės sumokėti už sugaištą laiką laike nedarbo po $1,200.

Dabar lokalas patraukė kompaniją į teismą sumokėjimui visiems streikieriams už tai, kad jie buvo priversti streikuoti dėl kompanijos laužymo sutarties.

Didlapis Perimtas Baimės

Vietos geltonas didlapis yra perimtas baimės dėl komunizmo idėjų plėtimosi pasaulyje . Tai atsitiko po nuteisimo Harry Bridges, laivakrovių nacionalės unijos prezidento.

Editorialų puslapyje sudėjo paveikslus: Hiss'o, Bridges'o, ir šalia jų nepamiršo Karolio Markso ir Lenino paveikslus įdėti. Įdėjo paveikslą tik ką mirusio Anglijoj Lasky.

Gal būt tiems redaktoriams gerai paveikė cirkas Washingtone su Lattimore ir sen. McCarthy, tai parodo visi desperacijos požymiai .

Taip, tuos, kuriuos dievai nori sunaikinti, pirma padaro juos bepročiais, sako lotynų patarlė.

Fordo Darbininkai Bruzda

Fordo auto įmonės eiliniai nariai, taipgi nekurie iš unijos vadų, išleido atsišaukimą į visus darbininkus vedimui kovos prieš Fordo kompaniją už atstatymą iš darbo unijos komiteto nario Art McPhaul. Šis Fordo žygis, lygiai kaip ir Garwood kad buvo.

Fordo darbininkai gali tokį kompanijos sauvaliavimą sulaikyti panašiai, kaip Garwood darbininkai padarė, tai paskelbdami streiką. Jie turi gerą pavyzdį iš Garwood darbininkų, nes tik per kovą galima laimėti.

Planuoja Pakelti Fėrus

Miesto ponai planuoja pakelti važiuotės fėrus. Paskutinį žodį tuo klausimu tars miesto tarybos nariai.

Proponuojama kelti iki 15 centų, arba už $1 parduoti 7 tikietus; vaikams į mokyklą paliks po 5c.

Toks pakėlimas kainos neišgelbės nuo tų bėdų nei pagerins transportaciją, nes iki šiol su kiekvienu pakėlimu fėrų transportacija blogėja.

Kritiška Butų Padėtis

Iš JAV nuosavybių savininkų (real estate) ir jųjų agentų suvažiavimo paaiškėjo, kad Detroitas randasi kritiškame padėjime butų trūkumo klausime.

Bet ką daro mūsų majoras Albert Cobo? Nagi, jis net privertė kelis narius rezignuoti iš Housing Commission, o kitus pavarė, nes jie buvo priešingi jo planams sabotažuoti statybos namų nutartus planus.

Visos 8 apylinkės buvo atmestos per Cobo ir jo šalininkus miesto taryboj. Dabar Cobo imsis griauti pirma apgyventas vietas, išmesdamas tūkstančius lauk, kurie neturės kur apsigyventi.

Labai veidmainingas ir tikras krikščioniškas pasielgimas!

Tikras Pavojus Iš Mundt Biliaus

Dabartiniu laiku pataisymai prie Mundt-Nixon biliaus per mūsų senatorių Ferguson sudaro dar didesnį pavojų.

Reikia rašyti laiškus, atvirlaiškius senatoriui Scott Lucas, Senate Office, Washington, D. C. Taipgi senatoriui Arthur Vandenberg ir Homer Ferguson.

Asmeniški laiškai-protestai daug reiškia. **Politicus.**

Chicago, Ill.

Frances Yurgeliūtė Pagerbta už Gerą Darbą

Pirmadienio vakare, Lietuvių Auditorijoj, kaip ir paprastai antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio, įvyko LDS Sparks kuopos susirinkimas. Bet šiame susirinkime įvyko kas tokio nepaprasto. Toj kuopoj priklauso darbščioji Frances Yurgeliūtė (Yurgel), kuri laike LDS vajaus įrašė 21 narį į Susivienijimą.

Kelios iš minėtos (Sparks) kuopos narių sumanė Yurgeliūtę pagerbti už jos gražų darbą ir kadangi tuom pat laiku pripuolė jos gimtadienis, jos patylomis surengė jai "Birthday Party," ir kada Frances atėjo į susirinkimą, ji buvo pasitikta su 'Happy Birthday to You." Susirinkimui užsibaigus, nariai visi tapo pavaišinti pyragu ir kavute ir prasidėjo to specialio pokilio ceremonijos. Jubiliejantei duota gražių komplimentų. Aldona Povilionūtė, kita gera LDS darbuotoja, įteikė nuo kuopos gražią dovanėlę. Dar kelios iš narių ypatiškai įteikė po dovaną. Na, ir taip liko pagerbta Frances Yurgeliūtė už jos gerą darbą.

Beje, tenka priminti, kad LDS Sparks kuopa pastaruoju laiku rodo didesnio gyvumo. Daugiau narių nuolat lanko susirinkimus ir kuopa auga nariais. **Narė.**

Lawrence, Mass.

American Woolen Co. įdeda fabrike naujas mašinas siūlų sukimui. Aišku, kad kompanijai bus daugiau pelno, bet darbininkių bus daug išmesta iš darbo. Kur pirmiau prie senų mašinų dirbo 24 darbininkės, tai prie naujų dirbs tik 4.

O jau mūsų mieste dabar yra 15,000 bedarbių. Naujos mašinos dar daugiau padidins jų skaičių. Darbininkai dejuoja, nežino nei ką daryti. CIO unija šaukia susirinkimą tuo reikalu, gi ADF viršininkai rengia šokius, kad darbininkų mintį nukreipus į kitą pusę.

Daugelis bedarbių jau po du metus neturi darbo ir jie iškolektavo bedarbių pašalpą. Jie ir jų šeimos yra blogoj padėtyj. Turint tą mintyje galima suprasti, kodėl turčių spauda ir radijas taip įdūkusiai šaukia prieš Tarybų Sąjungą, kur darbininkui Konstitucija darbą garantuoja.

★

Maple Parke rūpestingai darbuojasi Milvidai. Kaip vietiniai, taip ir iš toliau atvykę svečiai į Maple Parką būsite patenkinti. Mūsų manadžerius Milvidas jus gražiai sutiks ir aprūpins. Maple Parkas yra atidaras kasdien. O jau gamta puošiasi . Bus smagu ir malonu susirinkti ir susitikti. Atvykę iš kitų miestų lietuviai kviečiami apsilankyti Maple Parke, Methuen.

★

Nedėlioj, balandžio 30 d., Maple Parke įvyks parė. Bilieto kaina tik 99 centai ypatai. Bus įvairaus maisto. Pelnas skiriamas darbininkiškai spaudai. Atsilankykite.

★

Eilė Laisvės skaitytojų klausia, ar bus Rojaus Mizaros apysaka "Kelias į Laimę" išleista knygoje? Taip, knyga jau atspausdinta ir baigiama apdaryti. Kurie užsisakėte, tai tuojau gausite, o kurie dar norite ją gauti, tai galite gauti, užsirašydami dienraštį Laisvę pas mane. Apysaka labai įdomi. Knyga didelė, net 400 puslapių.

★

Prašau, kad visi Lietuvių Literatūros Draugijos 37 kuopos nariai tuojau pasimokėtute savo duokles. Duoklė juk nedidelė, tik $2 į metus. Narys už duoklę gauna per visus metus žurnalą "Šviesą," kuriame yra gerų mokslo klausimais straipsnių, apysakų ir gražių eilių, taipgi gauna knygą. Organizacija jau gyvuoja 35 metai. Visi lietuviai kviečiami prigulėti. Nariai, pasimokėkite duokles, tuo palengvinsite kuopos valdybai ir padėsite Centro Komitetui, kuris laiku turi išleisti žurnalą ir knygą.

★

Serga draugė Blanche Slakys. Balandžio 13 d. jai padaryta operacija. Linkiu jai kuogreičiausiai pasveikti.

S. Penkauskas.

Cleveland, Ohio

KIAUŠINIŲ ATGARSIAI

Po kiekvieno kiek žymesnio, prašmatnesnio įvykio tenka prisiklausyti visokių pokalbių, visokių išsireiškimų. Vieni jį giria, kiti peikia, taip ir eina kalbos be galo, be krašto.

Panašiai yra ir su kovo 19-tos d. Literatūros Draugijos bankietu, kurį užpuolė vietinių kunigų ir fašistų sukurstyti dipukai, sumušė kalbėtoją A. Bimbą ir apmėtė einančius į svetainę kiaušiniais.

Kuomet tokios kalbos išsišakoja, aišku, gera jų dalis neturi rimto pagrindo. Tačiau jas sudėjus krūvon galima padaryti šiokią tokią išvadą.

Visų pirmiausia, minėti atgarsiai parodo, jog tie hitleriniai smogikai savo užbrėžto tikslo neatsiekė. Jie manė įsiveržę svetainėn būti ir šeimininkauti, taip, kad neįvyktų nei bankietas, nei prakalbos, nei šokiai. Bet, kaip jau žinoma, jiems ten pašumijus, parėkavus, perskaičius deklaracijas, buvo visi išvaryti laukan iš svetainės. Tuomet įvyko rengta programa. Antra, po jų deklaracija, kurią jie skelbė ir visiems bandė įkalbėti, jog visas svietas eina su jais, yra parašai 15 skirtingų organizacijų. Kiek žinoma, vienos iš tų organizacijų seniai mirusios, kitos dar negimusios, o katros gyvuoja, tų niekas neatsiklausė, ar jos sutiks, kad jų vardu ablavukai darytų tokius save žeminančius užupolimus. Pavyzdžiui, SLA 14 kp. ir 136 kp. kelia protestus prieš jų vardo įrašymus į tą sąrašą. Iš visko matoma, kad tie užpuolikai tik padarė nužiūrimų draugijų sąrašą, bet kad jų atsiklausti—jie nematė reikalo.

Dipukai, galį būti, tokiais formalumais nei nesivaržė, gal dar manė beesą smetoniniam Kaune, kur tikslas visuomet pateisino priemones. Bet jau jų vadovai, kaip Štaupai, Mulioliai, Baranauskai ir kiti to negalėjo nežinoti. Bet ar jie perspėjo, kad taip čia nepriimta ir nepadoru elgtis? Nieko panašaus. Jie užpakalyj dipukų stovėdami davė instrukcijas, kuriuos kiaušiniais, o kuriuos kumštim "sveikinti." Tačiau, virš tų visų organizacijų vardų jų deklaracijoj pasakyta: "Ši deklaracija skelbiama visuomenės žiniai žemiau išvardintų organizacijų vardu."

Iš tų pokalbių taipgi paaiški, jog ir pačių dipukų tarpe pasireiškė opozicija tokiems nekultūringiems žygiams . Net ir jų puolimas nebuvo jau taip skaitlingas, kaip jie manė kad bus. Iš apie tūkstančio dipukų Clevelande vargu šimtelis dalyvavo. Kitą dalį jų publikos sudarė Švento Jurgio parapijos ricieriai ir medalikuoti Smetonos kavalieriai.

Iš bankieto gaspadoriaus teko girdėti, kad, nežiūrint visų tų šturmų, nuostolių nebus. Be to, į Draugiją įsirašė net 6 nauji nariai. Reikia pažymėti, kad šie draugai buvo jau nekartą kalbinti, bet vis atidėliojo. Šį kartą jie matė reikalą stoti į Draugiją, kad bendrai apsiginti nuo užpuolikų, kurie savo darbais žemina visų lietuvių vardą svetimtaučių akyse.

Žinių Rinkėjas.

MONTREAL, CANADA

KONCERTUI PRAĖJUS

Pažangių šios kolonijos lietuvių ruoštas koncertas 2 d. balandžio jau pasiliko netolimos praeities maloniuose prisiminimuose. Kaip jau buvo ir tikėtasi, koncerto programa buvo labai puiki, tą kiekvienas, kuriam teko matyti, gali patvirtinti. Labai malonų įspūdį padarė **Birutė Ramoškaitė** su savo aukštai išlavintu ir gražiu balsu. Žmonėse gilų įspūdį paliko ir dėl to, kad ji be mažos išimties dainavo lietuviškas dainas. Nors Birutė gimusi ir augusi Amerikoj ir retų progų turi būti tarpe lietuvių, bet taip gražiai lietuviškai kalba, dainuoja. Birutė yra profesionalė dainininkė, aukštai pakopusį dainos meno srityje.

Tenka didelė ir nuoširdi padėka mūsų kaimynams ukrainams, kurių gabūs menininkai visuomet ateina mums talkon, kada tik ruošiamės kokiam didesniam koncertui. Jų puikiai išlavintas stygų orkestras su atskiruis kavalkais šį kartą ypatingai puikiai pasirodė. Publiką labai žavėjo, tai puikiai išlavinti ir su gražiomis uniformomis apsirengę šokikai, kurių buvo net keturios grupės. Ypatingai gražų įspūdį suteikė kazokai šokikai. Gilų ir malonų įspūdį suteikė jų solistės, ypatingai Rožė Pawluk, kuri jau tur būt, yra gimusi būti gabia menininke. Ji jau ne pirmą kartą mūsų scenoje dalyvauja; taipgi gražiai dainavo ir J. Baoiko.

Jauniausia šios programos dalyve buvo G. Taruškaitė, kuri šoko, deklamavo ir dainavo . Reikia pasakyti, kad tai irgi labai gabiai meniškai pasirodė.

Pirmu kartu mūsų scenoje dalyvavo kita jaunuolė — E. Vaitiekūnaitė, kuri skambino pianu. Tai dar jauna piano mokinė, bet reikia pasakyti, kad turinti gabumų jaunuolė ir netenka abejoti, kad jos užsibrėžtas tikslas bus puikiai atsiektas. Koncerto vedėju buvo J. Lesevičius.

Koncerto ruošėjai prašė išreikšti kuogiliausią ir nuoširdžią padėką visiems programos dalyviams, kaip tai: Birutei Ramoškaitei, Ukrainų stygų orkestro nariams, su jo mokytoju C. Sebastienovičium priešakyje, akompanistei Rožei Sebastienovičienei, šokikams, solistams, G. Taruškytei, E. Vaitiekūnaitei ir publikai, kuri atsilankė. O taipgi labai gili padėka M. Spaičiui, kuris daug pasitarnavo su taksi dėl solistės B. Ramoškaitės.

★

Svečiai iš Kitur

Šiame koncerte teko susitikti ir kalbėtis su svečiu iš Toronto, tai su d. P. Samoška, kuris čia buvo atvykęs biznio reikalais ir užėjo pasižiūrėti koncerto. Taipgi koncerte dalyvavo ir amerikietis K. Daukša, kuris svečiavosi čia pas savo gimines. Mačiau ir Meištą, buvus. montrelietį, o dabar gyvenantį Amerikoj. Taipgi teko susitikti ir su d. Šerpytiene, kuri dar neseniai grįžo iš Philadelphijos, po ilgų atostogų, kurias praleido pas savo sesutę.

★

Minėjo Vedybinę Sukaktį

Balandžio 1 d., iniciatyva dd. A. Aleksandravičienės ir M. Karalevičienės, padedant J .A. Kukeniams ir kitiems draugams, buvo suruošta partija paminėjimui dvidešimties metų vedybinio gyvenimo dėl dd. M. ir O. Martusevičių. Partija buvo labai graži, o "jaunavedžiai," kaip pirmą dieną apriliaus, buvo puikiai ir prigauti.

★

Turėjo Operaciją

Naujas kanadietis Alfonsas Šimonėlis balandžio 4 d. turėjo apendicito operaciją Victoria ligoninėje . Linkiu ligoniui greitai pasveikti.

Korespondentas.

Vienoje Apylinkėje

KURŠĖNAI. — Pakumulšių seniūnija (Kuršėnų valsčius) Smetonos laikais niekuo ypatingu nepasižymėjo, nebent tamsumu. Daugiau kaip 50 žmonių čia visiškai nežinojo rašto; jų skaičius didėjo, nes "klajojančių" pradine mokyklą, įsitaisiančią tai vieno, tai kito valstiečio troboje, lankė toli gražu ne visi valstiečių vaikai. Užtat bujojo kita "kultūros" įstaiga — smuklė.

Gyvenimas nuo to laiko smarkiai pasikeitė. Jau antri metai Pakumulšių apylinkėje sukurti du kolektyviniai ūkiai —"Aušra" ir "Vienybė." Pirmasis kolektyvinis ūkis praėjusiais metais pasistatė dviaukštę pradinę mokyklą, kurią lanko 120 vaikučių. Kolektyvinis ūkis "Vienybė" įrengė biblioteką ir skaityklą. Mokyklos salėje sekmadieniais demonstruojami filmai, dramos ratelis rengia vaidinimus.

Prieš karą apylinkę pasiekdavo apie dešimt "Ūkininko patarėjo" ir "Mūsų rytojaus" numerių ir tik vienas ar kitas dienraštis. Juos gyventojai turgaus dienomis patys atsiimdavo Kuršėnų mieste. Dabar, kaip ir kituose kaimuose, laikraščius kasdien po kiemus išnešioja kolektyvinio ūkio laiškanešys. Nėra šeimos, kuri neprenumeruotų po 1-2 dienraščius, o taip pat žurnalų.

Daugelis valstiečių šiemet įsigijo radijo aparatus. Kuomet iš Kuršėnų atvyksta knygnešys, pakumuliškiai perka nemaža knygų. Prieš pat Naujuosius Metus gretimame Lapkasių tarybiniame ūkyje buvo pastatyta elektrinė. Pavasarį iš jos bus nutiesti laidai į "Vienybę" ir "Aušrą."

ČILĖJE vis dar plinta raupai, nors jau pusė gyventojų įskiepyta.

PRANEŠIMAI

CAMDEN, N. J.

LLD 133 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 23 d., prasidės 2-rą val. po pietų, bus pas drg. Bakšius, 1622 Fillmore St. Visi nariai ir narės maloniekite dalyvauti. A. J. P. kuopos pirm. (74-75)

NEW HAVEN, CONN.

Metinis Daily Worker fondo sukėlimui bankietas įvyks šį šeštadienį, balandžio-April 22 d., Ukrainų salėje, 222 Lafayette St., prasidės 8-tą val. vakare. Programoje dalyvauja nacionaliai kalbėtojai. Rengėjai kviečia visus dalyvauti. (74-75)

CLIFFSIDE, N. J.

IWO 3118 kuopa rengia parodymą Sovietų filmos, užvardintos "Village School Teacher" (Kaimo Mokytoja). Įvyks sekmadienį, baland. (April) 22. Vieta: 324 Anderson Ave., kampas Cliff St., pradžia 8-tą val. vakare, įžanga 50c asmeniui. Ateikite visi, atsiveskite draugus. (74-75)

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, balandžio (April) 23 d., Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija rengia šaunų pavasarinį žuvininkų balių. Bus duodama dovanos už didžiausias ir mažiausias žuvis. Žuvys turi būt sugautos So. Quinsigamond ežere, prie kurio randasi Olympia Parkas. Kviečiame visus dalyvauti šiame žuvų baliuje. Pradžia 5-tą val. po pietų. (73-74)

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktorial:
F. W. Shalins-J. B. Shalins
Tel. VIrginia 7-4499

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Ave.
NEWARK 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

EGZAMINUOJAM AKIS
RAŠOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

S. S. Lockett, M. D.
GYDYTOJAS
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
1—2 dienom: 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais
Telefonas EVergreen 4-0203

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys — už griežtai žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, PH. G.
Tel. EVergreen 7-6868

Matthew A. BUYUS
(Buyauskas)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

Apsirūpinkite Vakacijomis
Išsirandavoja kambarys vienam ar dviem asmenims su valgiu (turi būt be vaikų). Valgis tikrai lietuviškas — geras. Dėl platesnių informacijų rašykite ar telefonuokite: Barnegat 8-4091.

BUNGALOW ŠEIMAI
Išsirandavoja puikus bungalow šeimai iš keletos asmenų. Išnuomojame savaitei, mėnesiui ar visam sezonui.

PUIKIOS MAUDYNĖS
Bay maudynės už pusės mailės ir atviros jūros maudynė už 8 mailių nuo šios vietos. Netoli nuo Atlantic City.

A. ZAVISH
Barnegat, N. J.
Lower Shore Road,

SANDĖLIS KNYGŲ-ŽOLIŲ

Knygos

Vainikėlis, paveiksluotos mišių maldos, Tilžės spaudos	75c
Didžiausias naujas sapninynkas	$1.50
Lietuviška Gaspadinė, su 450 visokiausių receptų	$1.25
Naujas Savizrolas — juokingas	50c
Laimės Nuspėjimas, Planetos	25c
Duktė Gyveno Pūstynėje	25c
Duktė Marių, graži apysaka	30c
Dangaus Žvaigždynas — su pabrėžimai, kaip planetos keliauja	50c
Raktas, kaip gali atrasti laimę	1.00
Vaideliotka, apysaka apie Skaisgirio pilį, kur dieną-naktį degdavo lietuvių aukuras. Su paveikslais	75c
Dainų rinkinys, apie 120 dainų	75c
Lengvas Būdas Išmokt Angliškai	35c
Velnias — Kapitonas, žingeidūs skaitymai, knyga apie 400 psl.	1.75
Biblija, tai yra tikrai pilnas Šventraštis, 1127 pusl. apd.	2.50
Karvės ir Gerų Sūrių Padarymas	25c
Juokų, Mįslių, Šposų monologų Rinkinys	35c
Rinkinys Visokių Trumpų Pasakaičių, juokingų ir labai naudingų	25c

Geriausios žolės, kurios yra nuo sekančių kentėjimų:

Nuo strėnų ir inkstų skaudėjimo	75c
Nuo sutukimo, eik kūdyn	1.00
Nuo nervų sugedimo, bemiegės	1.00
Nuo vyriškumo nustojimo	1.25
Nuo vandeninės ir širdies ligų	75c
Trejanka, stambios šaknys ariel.	75c
Nuo cukrinės ligos (diabetis)	1.00
Nuo aukšto kraujo spaudimo, 5 uncijos	1.10
Nuo kosulio, dusulio, mainų ar bilė kokios asthmos paleng.	75c
Nuo visokių reumatiškų sausligių	75c

Pinigus geriausiai siųti pašto money orderiu. Siųskite tik užsakymus, be pinigų, užmokėsite, kaip bus jums pristatyta (COD).

M. Zukaitis,
334 Dean Rd.,
Spencerport, N. Y.

MEDUS IR KAVA

Dabar pas J. W. Thomsoną galite gauti **Naturallo, susicukravusio, nešildyto** raudonų dobilų **Medaus.** Michigan valstijos dobilų medus, kurį medaus ekspertai pripažįsta, jog yra vienas iš skaniausių ir geriausių medų visoje Amerikoje ir turi panašų skonį į Europos medų. Kaina: 1 svar. 45c; 3 svar. (kvorta) $1.25; 5 svar. (pusė galiono) $2.10; 10 svar. (1 galionas) $4.00 ir 60 svar. blėkinė $18.50.

P.S. Už persiuntimą nemokame.

KAVA

Lietuviška iš miežių kava — Barley Molt Coffee, tai yra viena iš sveikiausių ir skaniausių kavų. Mes gerai dar atsimename, kad Lietuvoje mūsų motutė padarydavo sveiką ir skanią iš miežių kavą, gerdavome ir **nebūdavome nervuoti,** kaip kad nuo amerikoniškos kavos. Tuojaus parsitraukite kavos ir medaus. Kavos kaina: 1 svar. 50c, 3 svarai $1.40, 5 svar. $2.25. Atvažiuokite bei prisiųskite pinigus laišku, o mes pasiųsime jums tavorą.

J. W. THOMSON
45-42 — 41st St., Sunnyside, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Tel. Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Ir vėl užsiimsim kultūriniu darbu

Dabartiniu laiku daugelis iš kultūrinių darbuotojų, veikusių įvairiose meno ir kultūros srityse, buvo susikoncentravę mušti tik į vieną tašką — pastatyti R. Mizaros pjesę "Nesusipratimą." Dėl ko taip svarbu pastatyti šią pjesę? Pirmąjį ir svarbiausiąjį akstiną tam davė dipukai pikietninkai, pikietuodami mūsų sociales, visuomenines ir kultūrines sueigas. Antras akstinas buvo — bent šio rašėjo — asmeninėn pažintin su tūlais dipukais suėjimas: Vietiniai pažangūnai turi išmokti atskirti dipukuose grūdus nuo pelų, o patys dipukai (pelai — visoki šantažeriai ir buvę masinių bei privačių užpuolimų pirmūnai) tada turės sužinoti, kad jie ilgai negalės slėptis už geryjų dipukų nugarų; jie bus išvilkti aikštėn.

Tai tiek apie pjesę "Nesusipratimą" — apie jos scenon statymo akstinus, motyvus ir tikslą.

Po "Nesusipratimo" mes ir vėl rįžtamės tęsti mūsų kultūrinį darbą toliau, kaip ir pirmiau.

Už dviejų savaičių po "Nesusipratimo," tai yra sekmadienį, gegužės 7 d. galėsime pasidžiaugti tikrai kultūringu parengimu. Brooklyno LKM tą dieną stato scenon dainų, šokių, deklamacijų ir kitų pamarginimų spektaklį montuotą ant bendro vardo "Proga Kiekvienam."

Renkimės visi minėtą spektaklį pamatyti, nes tai pamatysime ką nors nauja, ko dar lietuviškai-amerikoniškas meninis horizontas yra mažai turėjęs. *Kviesly.s.*

Prašome Talkos

Šį šeštadienį, balandžio 22 d., Kultūrinis Lietuvių Centras mobilizuoja didelę lietuvių vyrų talką. Turime labai daug visokio ir labai svarbaus darbo. Reikia visokių darbo jėgų. Norime tuos darbus atlikti savanoriškomis jėgomis ir tuomi sutaupyti keletą šimtų dolerių.

Prašome ateiti ir padėti. Kuriems paranku, pribūkite iš pat ryto, nuo 8 val. Kuriems neparanku iš pat ryto, ateikite bile laiku per visą dieną.

Lauksime!

Liet. Namo Bendrovės Direktoriai.

Vienuolika asmenų nuteisti 10 iki 90 dienų kalėti už tai, kad jie ėmę nedarbo apdraudą dirbdami.

SEKMADIENĮ PAMATYSIME "NESUSIPRATIMĄ"

Šį sekmadienį, balandžio 23-čią dieną, Liberty Auditorijoje Brooklyno ir plačiosios apylinkės lietuviai matys tai, ko nebuvo matę: naują, liečiantį Amerikos lietuvių šių dienų gyvenimą trijų veiksmų veikalą **"Nesusipratimą."**

Stato scenon Lietuvių Liaudies Teatras; vaidina rinktiniai jo aktoriai - mėgėjai, vadovaujami režisieriaus Jono Valenčio.

Šiandien, penktadienį, vyks paskutinė repeticija — **dress rehearsal.** Aktoriai ir režisierius įdėjo daug darbo ir pastangų šiam veikalui gražiai pastatyti . Todėl visuomenė, atsilankiusi spektaklin, nenusivils. Veikale užtenkamai yra juokingų ir griaudžių scenų, vaizduojančių mūsų gyvenimą, liečiančių mūsų santykius su dipukais.

Publiką prašoma nesivėluoti: **būkit laiku, nes aktoriai žada vaidinimą pradėti lygiai 4:30 v. po pietų, kaip skelbiama.**

Laisvės skaitytojai prašomi pasakyti tiems žmonėms, kurie apie šį spektaklį dar nežino: paraginkite, kad ir jie ateitų "Nesusipratimo" pamatyti.

Galiu iš anksto užtikrinti kiekvieną, jog atėjęs spektaklin, džiaugsis. **K.**

PIKIETUOS AR NE?

Aną dieną kalbėjausi su vienu dipuku. Sakau:

—Girdėjau, įvyko kaž koks slaptas kryžiokų mitingas, kuriame nutarta pažangiųjų lietuvių mitingus ir kultūrines pramogas ardyti "naujais metodais." Ar tiesa?

—Aš nežinau, — atsakė jis. —Manęs į tos rūšies mitingus nekviečia. Aš jiems jau negeras, nes nepritariu hitlerininkams ir žmonių žudytojams.

—Tai gerai, — tariau aš.— Smagu, kad jūs jiems tai pasakėte.

—Ne tik aš vienas, — jis ir vėl tęsė. — Didelė dauguma dipukų žvėriškiems hitlerininkų darbams nepritaria. Nepritaria jiems net ir policija. Aš, ponas, buvau Piliečių Klubo salėje kovo 31 dieną prakalbose, mačiau.

—Ten kryžiokai gavo per nosį—ar ne?

—Taip, jie gavo. Aš ten būdamas juokiausi taip skaniai!

Klausiau šito padoraus dipuko, ar jis mano, kad kryžiokai - hitlerininkai pikietuos veikalo "Nesusipratimo" pastatymą sekamą sekmadienį. Pasirodo, jis to nežino.

—Aš girdėjau, ponas, kad jie rengiasi pikietuoti; jie nori visa tai suruošti slaptai, kad niekas iš anksto negirdėtų apie jų užmojus.

—Štai!...—Sakykit man, tamsta, kodėl hitleriniai pikietuoja pažangiųjų lietuvių kultūrines pramogas? Ko jie nori tuomi pasiekti?

Pagalvojęs, dipukas man atsakė:

—Jų tikslas, vyriausias tikslas, yra toks: **jie nori sulaikyti dipukus nuo ėjimo į jūsų pramogas.** Jie žino, kad senų amerikonų nesulaikys, nes pastarieji nepaiso jų auksėjimų gatvėje. Bet jie mano, kad dipukai pasibijos eiti į pramogas. Va, kodėl jie pikietuoja.

—Ar tamsta jų bijotės?

—O, ponas, kol kas tūli iš mūsų jų bijosi. Matot, tūli mūsų dar vis prisimena stovyklinį režimą Vokietijoje. Koks jis buvo žiaurus! Kai kurie iš mūsų prisimena ir Lietuvą, kai ji buvo Hitlerio okupuota. Ten šitie niekšai, kurie dabar mielai stoja į pikietininkų eiles prieš jūsų kultūrines pramogas, žudė kiekvieną, kas nepritarė Hitleriui. Vadinasi, prisiminę tai, tūli išvietintųjų dar vis lyg ir bijosi galvažudžių. Bijosi teroro. Atsiminkit, ponas, kad tūli kunigai ir seni amerikoniški lietuviški fašistai eina su jais...

Aš patariau šitam dipukui nepaisyti galvažudžių, nepaisyti jų pikieto, bet eiti į kultūrines lietuvių pramogas.

Jis pasižadėjo tai daryti.

K—tis.

Scena iš filmos "Samson and Delilah," rodomos Brooklyno Paramount Teatre.

So. Brooklyn, N. Y.

Praėjusį šeštadienį, balandžio 15 d., vietinė LDS 50-ta kuopa turėjo savo metinį parengimą, kuriame buvo suvaidinta Br. Vargšo drama "Žmonės." Įvyko IWO Community Center svetainėje. Aktoriai mėgėjai buvo iš Bridgeport, Conn. Po vaidinimo turėta šokiai prie G. Kazakevičiaus orkestro. Kadangi vaidinimo dalyviai buvo minėti pirmesnėje Laisvės laidoje, tai jų daugiau nei nekartosiu. Tik tiek galima pridurti, kad daugelis, kurie vaidinimą matė, buvo pilnai patenkinti, visi sutiko, kad aktoriai savo užduotis gerai atliko.

Pertraukoje drg. J. Mockaitis, LDS čampionas vajininkas, pasakė trumpą prakalbėlę LDS vajaus rėikalais.

Rengėjai bridgeportiečiams labai dėkingi už jų tokį malonų patarnavimą.

Žmonių buvo atsilankę vidutiniai. Kuopai liks keli desėtkai dolerių pelno.

Šie draugai darbavosi prie įvairių patarnavimų ir kitų ir kitų darbų parengime: Kulikas, Bready, Walmus, Milenkevičius, Miškėnas, Meškėnienė, Kielienė, Bunkienė, Šimkienė ir Kulikienė.

Pažmonys ir vaišės tęsėsi iki po vidunakčio, gražioje nuotaikoje. **Koresp.**

Gubernatorius pasirašė bilių, kuriuomi leidžia New Yorko miestui vartoti turimas ir pirkti žemes auto pastatymo ir taisymo stotims įrengti. Ir leidžia varžytinėmis išnuomoti plotus privatiškiems asmenims.

Iš LLD 55-tos Kuopos Susirinkimo

Ridgewood-Brooklyn.—Balandžio 18 d. įvyko susirinkimas LLD 55-tos kuopos, Šapolo - Vaiginio svetainėj, 174 Thames St. Narių, pagal skaičių kuopoje, atsilankė vidutiniai.

Kaip ir visuomet, pirmiausia išklausyta komiteto raportai, vėliau sekė laiškų skaitymas ir komisijų raportai.

Skaityta ir priimta laiškas dienraščio Vilnies iš Chicago, Ill. Vilniečiai kviečia išrinkti delegatus į dalininkų suvažiavimą, kuris įvyks sekantį mėnesį.

Vilniečių Suvažiavimą Sveikinsim su $17

Iš kuopos iždo paskirta $5, reštą nariai suaukojo. Po $1: J. Steponaitis, F. Varaška, P. Kukonis, F. Vaitkus, J. Kalvaitis, A. Briedis, P. Višniauskas, F. Reinhardtas, F. Černevičius, P. Babarskas, G. Bernotas ir Ch. Nečiunskas.

Vakarienė Bus Labai Gera

Komisija surengimui vakarienės raportavo, kad vakarienė įvyks gegužės 13 d. ir bus labai gera, nes "turkes" užsakė tiesiai nuo farmerio (tik nenugirdau iš kokios valstijos). Taipgi ir šokiam bus geri muzikantai. Vakarienė rengiama bendrai LDS 103 kp. ir LLD 55 kp.

Taigi, kurie norite skaniai pavalgyti ir smagiai laiką praleisti, tai pasistengkite įsigyti tikietus iš anksto. Tikietus galite gauti Šapolo-Vaiginio įstaigoje ir pas virš minimų draugijų narius.

Komisija sakė, kad turės keleta "turkių" dėl "rezervo." Taigi, kurie neturėtumėt progos iš anksto nusipirkti tikietą, vistiek atsilankykit 13 d. gegužės, o atsilankę nesigraudinsite, nes valgyt ir įsigert bus ganėtinai.

Korespondentas.

Mirė Ant. Povilanskas

Laukiau, gal kas parašys, bet kol kas niekas neparašė apie mirtį Antano Povilansko, seno brooklyniečio biznieriaus. Povilanskų užeiga yra Grand gatvėje, netoli East upės. Antanas Povilanskas mirė balandžio 13 dieną, St. Catherine ligoninėj. Paliko žmona Elena ir duktė Alvira.

Mirė Jonas Pečiukas

J. W. Tomsonas gavo žinią iš Čikagos, kad ten mirė Jonas Pečiukas, Post, progresyvis, darbštus darbininkas. Pečiukas su savo žmona, kurį taipgi yra darbšti, kadaise gyveno Brooklyne. Abu labai nuoširdūs ir draugiški žmonės.

Reiškiame užuojautą velionio našlei, draugei Pečiukienei, taipgi giminėms ir draugams.

John P. Moran, dirbęs bartenderiu prie arklių lenktynių, užsimušė su auto trenkęs į elektros stulpą.

Sunkų darbą, mažai pelno teturėję tie, kurie iš saldaininės Bronxe išvogė "saugiąją" šėpą. Savininkas sako, jog šėpoje buvo tiktai $4 ir tie patys stampomis.

TIK SAVAITĖ IKI BAZARO IR POPIETINIŲ ŠOKIŲ

Brooklyno ir apylinkių lietuviai įpratę turėti bent kartą per metus bazarą, tad neapsieis be jo ir šiemet. Jo rengėjai, vietinė LDS 13-ji kuopa, skelbia, jog turi tiek daug visokių gražių ir praktiškų daiktų, kad pardavėjams ir pirkėjams reikės smarkiai suktis per visą popietį ir vakarą.

Naujovė šio bazaro bus ta, kad šokiai prasidės po pietų, 4 val. Gros Jurgio Kazakevičiaus orkestras. Įžanga tiktai 40 c.

Bazaras įvyks jau už savaitės, balandžio April 30-tą, Liberty Auditorijoje, kampas Atlantic Ave. ir 110th Street, Richmond Hill. Bazaro pradžia 2 val. Auditorijos restaurantas veiks per visą dieną.

Goldas Debatuos Su James Carey

Amerikos žydų Darbo Taryba paskelbė, kad jos prezidentas Ben Gold pasisiūlė ir tarybos yra vienbalsiai įgaliintas stoti į debatus su James Carey, CIO finansų sekretoriumi, kuris aną dieną pasiūlė Amerikos žmonėms susidėti su fašistais kovai prieš progresyvius.

Tarybos direktorius William Levner sako, jog debatai — geriausias būdas suteikti Amerikos žmonėms proga spręsti, ko verti, ką reiškia pasiūlymai susidėti su fašistais.

Rado Paliktą Kūdikį

Prie namų slenksčio, 416 W. 22nd St., New Yorke, atrastas vienos savaitės amžiaus berniukas . Atrado jį ten gyveną Edwards'ai, išeidami į darbą. Pašaukė policiją, kuri kūdikį nugabeno pamestinukų prieglaudon.

Prisegtame prie blanketo raštelyje sako, kad motina neišgali kūdikį auklėti. Prašo rasti jam namus. Dar pažymėta, kad paskiausiu kartu kūdikis valgydintas praėjusios dienos popietį.

SUSIRINKIMAI

Laisvės Direktoriams

Dienraščio Laisvės Direktorių Tarybos susirinkimas įvyks balandžio 24-tos vakarą, 8 val., savose patalpose.

(74-75) **Sekr.**

Svarbu Visiem

Ar jau turite bilietus į Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatro spektaklį - pastatymą 3-jų veiksmų pjesės "Nesusipratimas"?

Vaidinimas įvyks sekmadienį, balandžio (April) 23 d., Liberty Auditorijoje, 110-06 Atlantic Avenue, Richmond Hill.

Pradžia 4:30 val. po pietų.

Įžanga $1.25, įskaitant taksus.

Režisuoja Jonas Valentis.

Tikietus galite pirkti pas veikalo vaidintojus: Joną Valentį, J. Judžentą, P. Alekną, A. Nevinską, J. Byroną, A. Rainienę, A. Aleknienę, E. T. Mizarienę, H. Brazauskienę ir K. Rušinskienę.

Taipgi pas sekamus Liaudies Teatro rėmėjus:

Jamisoną, Livingston, N. J.; Vincą Žilinską, Kearny, N. J.; K. Čiurlį, Elizabeth, N. J.; R. Mizarą, Mykolą Liepą, M. Kavaliūnienę, A. Dagį, O. Čepulienę, Julių Kalvaitį, A. Balčiūną, Lideikį (Great Neck), M. Klimą, P. Tarą, Elizabeth, N. J., Joną Jušką ir Laisvės Administracijoje.

Valdinis pašalpų departmentas skelbia areštuodinęs 18 ir areštuodinsiąs daugiau asmenų, kurie neteisėtai gavę pašalpos ar teisėtai gaudami pašalpą neraportavę šalutinių pajamų.

Balandžio 19-tą, laivu Gen. Taylor atvežta New Yorkan dar 1,267 dipukai.

PAJIEŠKOJIMAI

Aš esu 45 metų amžiaus ir paieškau ištekėjimui vyro su atatinkamom įplaukom patogiam gyvenimui, amžiaus nuo 50 iki 60 metų. Prašau rašyti anglų kalba, nes aš lietuviškai nemoku skaityti. Rašydami adresuokite: T. S., 110-12 Ilantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS DŽENITORIUS

Reikalingas dženitorius, 4 kambarių apartmentas jam pačiam, compensation pašalpos. Turi nusimanyti apie smulkius pataisymus. 20 šeimų namas Brooklyne. Kreipkitės: 415 Kosciusko St., klauskite Mr. J. A. Lewis. (71-75)

REIKALAVIMAI

Reikalinga namų ruošai darbininkė. Guolis ant vietos, atskiras kambarys. Du suauge ir 2 metų vaikutis, 5½ kambariai, Bendix washer, nuolatinis darbas, linksmūs namai. Turi mokėti šiek-tiek anglų kalbos. Kreipkitės: Mrs. L. S. Berman, 1474 East 33rd St., Brooklyn, N. Y. Telefonas CL 2-8626. (70-74)

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas EVergreen 4-9407
TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

GREENWOOD WINE & LIQUOR STORE
L 5487
Stanley Rutken & Edward Rutken
(Rutkunai) Savininkai
Kokių tik likerių jums reikia, Amerikos išdirbimo ar importuotų, kreipkitės pas Rutkunus—
8707 111th St., Richmond Hill, N. Y.
(Prie BMT Jamaica Line 111th Stoteis)
arba Telefonuokite VIrginia 7-0700
ir Rutkunai pristatys jums į namus.
Vestuvėms, krikštynoms, gimtadienių pokiliams ir visokioms parėms į namus ar į svetaines, Rutkunai atveža jums likerius.

Petras Kapiskas
PALAIKO
Bar & Grill
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

TELEPHONE STAGG 2-5043

RES. TEL. HY. 7-3631

MATTHEW P. BALLAS
BIELIAUSKAS, LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRŪNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Sundial Shoes FOR ALL THE FAMILY
JOHN YUSKA
107 - 13 Jamaica Ave.
Richmond Hill 18, N. Y.
Mes laikom vyram, moterim ir vaikam tikrai skūrinius, madaunus ir nebrangius batukus. Taigi prašom užeiti.